Dziś 12 stron w tym „Mój Swiatek"

Cena egz. 10 gr.

Kurjer Zachodni

KRAKÓW ul. Św. Anny 12 Biblijoteka Jagiell.

»ISKRA«

ROK XXVIII | Niedziela 3 października 1937 r. | Nr. 272

Adres Redakcji i Administracji: Sosnowiec, Piłsudskiego 4. Telef.: Red. 61064, Adm. 61073 | P.K.O. 302.712 | Opłata pocztowa uiszczona gotówką

Prenumerata miesięczna z odnoszeniem do domu i przesyłką pocztową zł. 2.50

Chińczycy stawiają poważny opór

30 bomb zniszczyło francuską misję katolicką

SZANGHAJ, 2.10. Komunikat sztabu chińskiego donosi: Po kilkakrotnych niepowodzeniach, odniesionych w walkach z 8-mą chińską armią w prow. Szansi, Japończycy ściągnęli do zagrożonego rejonu Intsian bardzo znaczne posiłki i przeszli do gwałtownego natarcia, usiłując obejść lewe skrzydło 8-mej armii. Na szerokim froncie wre zaciekła walka. Ze strony japońskiej wprowadzono w ruch dużą technikę: czołgi, samoloty i td. 8-ma chińska armia jest również stosunkowo obficie zaopatrzona w sprzęt nowoczesny.

WALKI POD LOTIEN

SZANGHAJ, 2.10. W godzinach rannych toczyły się na całym froncie szanghajskim gwałtowne walki, które jednakże nie przyniosły poważniejszych sukcesów żadnej ze stron. W dzielnicy Czapei wśród płonących ulic odbywają się walki wręcz. Pozycje chińskie pod Lotien, gdzie zniesiono potężne umocnienia betonowe, uchodzą za nie do zdobycia.

Punkt ciężkości bitwy o Szanghaj, w której po obu stronach bierze udział conajmniej 200.000 ludzi, leżał w piątek na odcinku Liuhang.

Strona chińska przeszła do ofenzywy w powietrzu; pomimo gwałtownego ognia artylerii antyzenitowej samoloty chińskie zrzuciły znaczną ilość bomb na pozycje japońskie w Paoting-Fu. Całe bloki domów mieszkalnych w bezpośrednim sąsiedztwie lotnictwa japońskiego spłonęły. Podczas bombardowania kilkunastu cudzoziemców odniosło rany.

JAPOŃCZYCY BUDUJĄ śPIESZNIE LINIĘ KOLEJOWĄ POMIĘDZY CHINAMI PÓŁNOC. A MANDŻUKUO

SZANGHAJ, 2.10. Prasa chińska podaje, że Japończycy budują w tempie przyśpieszonym linię strategiczną pomiędzy Czeng-Teh (stolica prowincji Dżehol w Mandżurii) a Pekinem ogólnej długości 175 kilometrów. Linia ta ma być ukończona w ciągu dwóch miesięcy.

OŚRODEK DZIAŁALNOŚCI MISYJNEJ ZBOMBARDOWANY

MIASTO WATYKAŃSKIE, 2.10. Według wiadomości, nadeszłych z Chin, katolicka misja francuska w Sienhsien została w dniu 24 z. m. zbombardowana przez wojska japońskie.

Misja ta stanowiła ośrodek działalności misyjnej jezuitów francuskich, którzy posiadali w Sienhsien najważniejsze swe instytucje misyjne, jak kolegium dla 300 chłopców, 2 seminaria, doskonale prowadzoną wyższą szkołę, poświęconą specjalnie studiom filozoficznym, drukarnie, sierocińce, klasztor kobiecy i t.d. Na misję zrzucono przeszło 30 bomb z samolotów japońskich.

P. premier lustrował Okręg Centralny

SANDOMIERZ, 2.10 (tel. wł.). Pan premier gen. Sławoj Składkowski zwiedził wczoraj porty na prawym i lewym brzegu Wisły w Sandomierzu, interesując się szczególnie ich przydatnością do wyładunku węgla.

Następnie p. premier zwiedził powiaty niżański i rzeszowski, stwierdzając wszędzie znaczne ożywienie ruchu budowlanego i przemysłowego oraz zwiększenie zatrudnienia, zwłaszcza wśród ludności miejscowej tych okręgów.

W czasie przejazdu, kontrolując przebieg prac inwestycyjnych, p. premier zbadał m. in. również prace przy budowie gazociągu.

W inspekcji towarzyszyli p. premierowi poseł z okręgu sandomierskiego, dr. Krawczyński, oraz delegaci odpowiednich ministerstw.

MIĘDZYNARODOWE ZAWODY LEKKOATLETYCZNE W WARSZAWIE

Gierutto bije wicemistrza olimpijskiego

Na Stadionie Wojska Polskiego w Warszawie odbywa się dwudniowy międzynarodowy mecz lekkoatletyczny. Z zapowiedzianych zawodników nie przybył tylko Szabo.

Wczoraj w pierwszym dniu zawodów, uzyskano następujące wyniki:

110 m. płotki Dunecki 16 s., 2) Gierutto 16.4 s.

200m. Zasłona 22.2 s. 2) Dunecki — 22.8 s.

w dal: M. Hofman 6.90.

w zwyż: K. Hofman 1.76;

kula: Gierutto sprawił miłą niespodziankę, bijąc wynikiem 15.31 wicemistrza Olipiady Baerkunda — 15.12;

1000 m. Zapowiedziana próba pobicia rekordu świata na tym dystansie przez Belga Masterda nie udała się. — Belg uzyskał czas 2.27,8, 2) Hartika — 2,29; 3) Gąsowski w tym samym czasie. Kucharski ukończył bieg ostatni.

5 km. Lethinen 14,51; 2) Noji 14.54,8 3) Kurki 15.04,2; 4) Wirkus 15.15.

Dziś dalszy ciąg zawodów.

Co mówi Herriot

O ZMNIEJSZENIU GODZIN HANDLU

LYON, 2.10. Przewodniczący izby deputowanych Herriot wygłosił w związku z kampanią przedwyborczą do rad generalnych szereg przemówień, w których oświadczył m. in., że „szczęście nie polega na zmniejszeniu godzin pracy" i że spostrzega dokonane przez niego w czasie ostatniej podróży po Europie cenitralnej wskazują, „że Francja, idąc za przykładem tych krajów, musi wiele produkować".

„Gospoda Polska" w Bytomiu

ZAMKNIĘTA PRZEZ GESTAPO

BYTOM, 2.10. Przed kilku dniami przeprowadziły władze niemieckie rewizję gmachu „Gospody Polskiej", gdzie w latach 1920 do 1921 mieściła się siedziba polskiego komisariatu plebiscytowego, a później konsulat polski.

We środę zjawili się w gmachu „Gospody Polskiej" agenci Gestapo, którzy zamknęli lokal rzekomo z powodu brudu i niechlujstwa (!). Równocześnie skierowali odpowiedni wniosek do magistratu o zamknięcie gospody na stałe.

W gospodzie tej mieściła się sala teatralna i biura polskich organizacyj.

Zgon redaktora

„WARSZAWSKIEGO DZIENNIKA NARODOWEGO"

WARSZAWA, 2.10 (tel. wł.). Wczoraj zmarł w Warszawie ś. p. Józef Petrycki, b. poseł na Sejm, b. redaktor naczelny Gazety Bydgoskiej, a ostatnio redaktor „Warszawskiego Dziennika Narodowego". Żył lat 48

Deklaracja francuskiej

RADY MINISTRÓW W SPRAWIE FRANKA

PARYŻ, 2.10. W czasie rozmów, jakie odbyły się w prezydium rady ministrów ustalono tekst deklaracji, zaproponowanej przez premiera Chautemps w porozumieniu z wicepremierem Blumem i ministrami socjalistycznymi.

W deklaracji tej, którą zakomunikowano prasie po posiedzeniu rady ministrów, rząd zaprzeczył, m. in. pesymistycznym pogłoskom, jakie obiegały w ostatnich dniach w kuluarach parlamentarnych na temat przyszłości gabinetu.

Poza tym deklaracja dementuje pogłoski, rozpowszechniane ostatnio na giełdzie.

Trepanacja czaszki

RED. WASIUTYŃSKIEGO

WARSZAWA, 2.10. (tel. wł.) Stan zdrowia pobitego przez niewykrytych sprawców na ul. Filtrowej w Warszawie red. Wojciecha Wasiutyńskiego uległ nieznacznej poprawie, lecz w dalszym ciągu jest ciężki. Ranny odzyskał dziś przytomność.

Lekarze zdecydowali przeprowadzić trepanację czaszki. Operacji dokona dr. Walc i docent Rutkowski. Napastników dotychczas nie wykryto.

Stan wojenny

W BRAZYLII

LONDYN, 2.10. Parlament brazylijski przyjął ustawę o ogłoszeniu stanu wojennego w Brazylii w związku z wykryciem nowego spisku komunistycznego przeciwko rządowi.

Dziewczyna z haremu

Historia fantastyczna, a jednak prawdziwa

Historia dziwna, jaką z mroku wieków minionych w czasy współczesne przeniesiona, fantastyczna jak najlepszy romans filmowy, a jednak prawdziwa.

W okolicach Breljak, w Serbii południowej, żyje rozwielmożniony ród dawnych wojowników muzułmańskich — agów, fanatycznie przywiązanych do tradycyj i strzegących obyczaju walecznych przodków.

Dawni panowie ziem, w centrum których leży malownicza miejscowość Breljak, panowali przez 5 wieków nad tą okolicą, a potomkowie ich do dziś zazdrośnie strzegą swych feodalnych przywilejów. Krzystają oni z wyjątkowych praw.

Wolno im, fanatycznym wyznawcom przepisów Koranu, uprawiać wielożeństwo, zniesione ustawą na całym terytorium Jugosławii.

Dla nich jedynie zrobiono wyjątek.

Najpotężniejszy z „panów" Breljaku, sędziwy Smail Aga Ramadanowicz, zamieszkuje w ruinach starożytnego zamku, dawnej siedzibie agów, w jedynej dotychczas cało zachowanej baszcie. Władza starca jest, jak w okresie rozkwitu ustroju feodalnego, nieograniczona. Od wielu lat sędziwy Smail tylko raz w roku opuszcza swą siedzibę, by w włościach swych odbyć przegląd najpiękniejszych dziewcząt. Dziewica, na której spocznie oko pańskie, wędruje do jego haremu.

Przed ośmiu miesiącami młody milioner amerykański, Kenneth Harrison z Nowego Jorku, odbywał podróż po Jugosławii. Dowiedziawszy się o dziwnych zwyczajach, panujących w Breljak, postanowił dotrzeć do haremu sędziwego Agi Ramadanowicza i ujrzeć ostatnią jego wybrankę,

słynną na całą okolicę z piękności, 18-letnią Nurię.

Przekupiwszy służbę Agi, Amerykanin zdołał nawiązać kontakt z branką sędziwego starca, którą postanowił uwolnić. Przed żądną wrażeń dziewczyną roztoczył miraże wolnego życia przy boku młodego bogatego człowieka. Nie trudno zgadnąć, kto miał być tym uszczęśliwiającym. Łatwo też domyśliła się tego Nuria i chętnie zgodziła się zamienić niewolę u starego Agi Smaila na bujne, wolne życie z młodym Harrisonem. Chłopi miejscowi, kiedy dowiedzieli się o zamysłach cudzoziemca, zaprotestowali przeciwko mieszaniu się cudzoziemca do ich wewnętrznych spraw.

„Czego chce ten giaur, nieznający Koranu ani rozumiejący odwiecznego zwyczaju, który stał się prawem obowiązującym w tym zakątku Jugosławii?"

I źle było by poszło Harrisonowi, gdyby nie opieka władz jugosłowiańskich, a przede wszystkim nie usłużność jednego z mułłów, który za odpowiednią nagrodą podjął się wytłumaczyć „uczonym w Koranie", że sędziwy Aga nie ma prawa zatrzymywać Nurii w haremie. Koran, wywodził duchowny muzułmański, pozwala na wielożeństwo, nikomu jednak nie wolno posiadać więcej, jak 4 żony. Nuria była piątą żoną Smaili Aga Ramadanowicza. Małżeństwo jest tedy, według przepisów Koranu, nie ważne. Sędziwy Aga nie chciał jednak słyszeć o uwolnieniu Nurii. Nowa suma „najbardziej przekonywującego argumentu" wręczona służbie haremu, rozwiązało nadzwyczaj łatwo wszystkie trudności, i pewnego dnia Aga, wchodząc do haremu,

nie zastał swojej oblubienicy, która była już o setki mil w uroczym Dubrowniku

gdzie przybrana w najmodniejszy strój europejski, przygotowywała się do dalekiej podróży. Nazajutrz statek uwoził dziewczynę z haremu ku nieznanym dalom. Po kilkunastu dniach podróży, która upłynęła jak czarowny sen na rozsłonecznionych falach, młoda para dobiła do N. Jorku. Egzotyczna pięknością z dalekiej Europy zachwycało się Hollywood, słoneczne plaże Kalifornii i Florydy, wyrywając sobie na przemiany piękną „niewolnicę". Fotografia jej ukazała się w całej prasie amerykańskiej. Piękna Nuria oblegana była przez reporterów, ubierana przez najslynniejsze magazyny mód. A potem?... Potem skończył się złoty sen. Młody Harrison wrócił do swego whisky i zwykłych awanturek miłosnych

Urocza dziewczyna z haremu przestała go interesować.

Po kilku tygodniach tułaczki wróciła do rodzinnych stron, gdzie rodzice jej uprawiają role, należące do włości sędziwego Agi Ramadanowicza. Pewnego dnia piękna Nuria zjawiła się u bram haremu i błagała o przyjęcie jej w poczet wybranek sędziwego Agi, którego ludność miejscowa nazywa filarem mądrości, ostoją wiary i światłem wieczystym. Niedawno, jak co roku, aga z wyżyn swego walącego się grodziszcza zeszedł między lud swój, witany uroczyście, by dokonać tradycyjnego wyboru nowej wybranki. Na środkowym placu wioski stał rząd dziewcząt, które w tym roku kończyły 18 lat. Wzrok starca obejmował je wszystkie po kolei, wreszcie zatrzymał się dłużej na jednej z nich Intendent zamku podszedł do ojca, sędziwego wieśniaka, który

z błyskiem radości w oczach opowiadał mu o zaletach swej córki,

wyrażał dumę, że na jego niegodnej latorośli spocząć raczył wzrok Agi. Aga na zakończenie tej uroczystości przemówił do tłumu poddanych, zapytując czy akceptują jego wybór i zgadzają się na oddanie jednej ze swych cór do jego haremu. Naturalnie tłum zgodził się. W chacie wybranki zebrali się znajomi, by uczcić tak niezwykłą chwilę. Nazajutrz intendent zamku przybył do chaty, by zabrać wybrankę swego pana do haremu.

Zdemaskowanie Skoblina

„Oddać Millerowi zaproszenie na 12.30 — załatwione"

PARYŻ, 2.10. Ostatnie przesłuchanie generałowej Skoblinowej-Plewickiej, odbyte w obecności generałowej Millerowej, dało sensacyjne wyniki. Znaleziony w torebce gen. Skoblinowej notatnik jej męża, zawierał następującą adnotację, pisaną jego ręką:

„Oddać Eugeniuszowi Karolowiczowi Millerowi zaproszenie na 12.30", po czym następował dopisek: „załatwione"

Jak wiadomo, gen. Skoblin oświadczył swym kolegom, że żadnego zaproszenia do gen. Millera nie wysyłał. P. Skoblinowa nie umiała się również wytłumaczyć z posiadanych przy sobie pieniędzy.

PARYŻ, 2.10 Śledztwo w sprawie gen. Skoblina wykazało, że od czasu porwania gen. Kutiepowa w łonie związku b. kombatantów rosyjskich powstała organizacja wywiadowcza, mająca za zadanie strzec lojalności członków związku, oraz zapobiegać na przyszłość ewentualnym zamachom. Członkowie tej organizacji posiadali wywiadowców we wszystkich sferach, skąd b. żołnierzom rosyjskim mogło grozić niebezpieczeństwo.

Gen. Skoblin był jednym z najbardziej czynnych agentów organizacji i posiadał w ręku wszystkie środki, jakie mogły mu dopomóc do wciągnięcia gen. Millera w zasadzkę.

Złoża galenitu pod Kielcami

wróżą obecność innych jeszcze kruszców

KIELCE, 2.10. (tel. wł.) Powszechne zainteresowanie wywołały w Kieleckim przeprowadzone przez Państw. Instytut Geologiczny badania złóż galenitu pod Kielcami. Wykazywały one, że złoża te całkowicie nadają się do eksploatacji.

Galenit jest najcenniejszym kruszcem ołowiu, ujawnionym dotąd jedynie w okolicach Olkusza. Prawie stale zawiera on pewną domieszkę srebra. Ma też duże zastosowanie przy budowie stacyj odbiorczych radia, jako detektor.

Warunki, w jakich odkryto i zbadano złoża galenitu, potwierdzają przypuszczenie, że w okolicach Kielc można odnaleźć jeszcze inne, nieco tylko głębiej ukryte złoża. Dalsze studia i poszukiwania są w toku.

„Jasiu skocz parę razy przez ogień"

Szaleniec na 40 m. maszcie radiostacji „Warszawa II"

WARSZAWA, 2.10. (tel. wł.) Wczoraj w godzinach po poł. wydarzyła się niezwykła historia w Mokotowie. Przed uruchomieniem radiostacji „Warszawa II", mianowicie przed puszczeniem prądu kontrolerzy techniczni sprawdzali słupy anteny. Można sobie wyobrazić ich zdziwienie, kiedy na szczycie 40-metrowego masztu zauważyli jakiegoś mężczyznę. Siedział on na żelaznej belce obejmując słup. Polecono mu natychmiast zejść, jednocześnie zawiadomiono centralę, by nie włączano prądu. — Mężczyzna oświadczył, że nie zejdzie, bo czuje się w górze, jak w raju.

Przybył patrol policji. Pertraktacje z nieznajomym trwały dwie godziny. Wreszcie jeden z policjantów dowiedział się, że siedzący na maszcie mężczyzna jest wariatem i, że ma na imię Jan.

Policjant wpadł na dowcipny pomysł. Korzystając z ciemności, rozpalił na dole w pobliżu masztu olbrzymie ognisko i zawołał do siedzącego na szczycie wariata:

— Jasiu, zejdź i skocz parę razy przez ogień. Jak dobrze skoczysz, to dostaniesz paczkę papierosów.

Dopiero to wezwanie podziałało na wariata, który zlazł z masztu i chciał już skakać przez ogień, ale policjanci zabrali go do komisariatu. Tam stwierdzono, że jest to 19-letni Jan Bielski (Śliska 50). Chłopiec zwariował przed paru miesiącami na tle rozstroju nerwowego. Przewieziono go do szpitala Jana Bożego.

Gdyby go nie zauważono, zginąłby, ponieważ za dziesięć minut miał być puszczony prąd wysokiego napięcia.

Za spokój duszy

ś. p.

Stanisława Płodowskiego

odbędzie się w dniu 5 października rb. (t. j. we wtorek) o godz. 8-ej nabożeństwo żałobne w kościółku kolejowym, na które zaprasza Krewnych, Przyjaciół i Znajomych

4258 RODZINA.

Kongresy górnicze

W KATOWICACH

Na dzisiaj zapowiedziane zostały w Katowicach dwa kongresy górnicze: jeden zwołuje Zjedn. Z. Z. i ZZP., a drugi miał być zwołany przez CZG., ChZZ. i ZZ grupa Kapuścińskiego. CZG. wycofał się jednak, uzasadniając swe stanowisko tym, że „nie widzi żadnej potrzeby zwołania proponowanego kongresu".

Zapowiedzianym kongresem oraz wytworzoną sytuacją interesuje się prasa śląska, poświęcając tym sprawom wiele miejsca.

„Maria Ulianowa" przybyła

DO LENINGRADU

RYGA, 2.10. W Leningradzie w związku z przybyciem z Francji statku „Maria Ulianowa" zarządzono szereg niepraktykowanych dotychczas środków ostrożności.

Przybycie statku w porcie leningradzkim oczekiwała specjalna delegacja urzędników komisariatu spraw wewnętrznych, przybyła z Moskwy. Molo portowe w pobliżu miejsca, gdzie przybiła „Maria Ulianowa" było strzeżone przez silne oddziały milicji GPU.

Te specjalne zarządzenia zdają się wzmacniać przypuszczenie, że pogłoska, iż na pokładzie „Marii Ulianowej" porwany został gen. Miller, nie jest jednak całkowicie pozbawioną prawdy.

Klęska powodzi

W BRAZYLII

RIO DE JANEIRO, 1.10. Z południowych stanów Brazylii napływają alarmujące wiadomości o powodziach, spowodowanych tygodniowymi deszczami.

W kilkunastu miejscowościach stanu Rio Grande de Sul wody zalały olbrzymie przestrzenie, unosząc dobytek i ludzi. Dotąd obliczono, że około 200 osób zginęło w falach.

Również i z Porto Alegre, stolicy stanu, donoszą, że stan rzeki Guahyba podniósł się o 1.90 m. i ciągle wzrasta. Szczególniej zagrożona jest ludność kilku pobliskich wysp, która przed kilku laty straciła wskutek powodzi całe swe mienie.

Francja odstępuje
od 40-godzinnego tygodnia pracy

Przecież nie tak dawno czytaliśmy entuzjastyczne artykuły pism socjalistycznych o... wprowadzeniu 40-godz. tygodnia pracy we Francji. Raptem nie cały rok upłynął od tej „wspaniałej" reformy — jak ją określono wówczas, a „tragicznym nieporozumieniem" — jak się je określa dzisiaj.

Wczoraj, jak doniosła prasa w wiadomościach z Paryża, p. premier Chautemps wystąpił z wnioskiem na radzie ministrów z

czasowym odstąpieniem od zasady 40-godzinnego tygodnia pracy.

Nie mamy jeszcze wiadomości jak ten wniosek został przyjęty. Prawdopodobnie został uchwalony i to nie tylko głosami ministrów radykałów ale i socjalistów, którzy dostatecznie się przekonali o katastrofalnych skutkach dla kraju z racji tego eksperymentu.

Bogata, potężna, zasobna finansowo Francja — nie wytrzymała skutków skrócenia czasu pracy, jej wiązania państwowo-gospodarcze poczęły trzeszczeć, widmo kryzysu z nową falą bezrobocia zarysowało się z całą wyrazistością. Wśród socjalistów francuskich istnieje jednak zdolność trzeźwego, rozsądnego rozumowania, istnieje poczucie odpowiedzialności, przeważające nad doktrynerskim zaślepieniem. I dlatego Francja zdoła znaleźć wyjście z błędnego koła, w które wepchnął ją rzekomo dobroczynny skrócony czas pracy.

Rząd p. Chautemps oderwie się nie tylko od 40-godzinnego tygodnia pracy, ale oderwie się od anarchii wywoływanej stosowaniem okupacyjnych strajków, tak bardzo reklamowanych i zalecanych przez socjalistów polskich.

Rząd francuski wystąpi z ostrymi zarządzeniami przeciwko strajkom okupacyjnym i, co ciekawe, znajduje całkowite poparcie w swych zamierzeniach, wśród socjalistów.

Nasuwa się interesujące pytanie:

Jak zachowaliby się w podobnej sytuacji polscy socjaliści, polscy radykali, ze związków zawodowych? Czy, gdyby przekonali się o szkodliwości skutków skróconego czasu pracy dla naszego życia gospodarczego, mieliby odwagę powiedzieć:

myliliśmy się, skrócony czas pracy jest klęską a nie korzyścią, trzeba odstąpić od tej zasady!

Obawiamy się, iż w atmosferze rozwielmożnionej demagogii w polskich związkach zawodowych, w atmosferze licytowania się w popularności pomiędzy związkami zawodowymi (z nielicznymi wyjątkami) nie miałoby miejsca takie męskie, odważne postawienie sprawy. Raczej obserwowalibyśmy smutny i upokarzający widok strusiego chowania głowy w piasek.

Dlaczego o tym piszemy? Dlatego, iż niezadługo może i u nas będzie potrzebny wniosek na Radzie Ministrów „a la Chautemps". Dlatego, że w najbliższych miesiącach już

górnictwo polskie pocznie dotkliwie odczuwać „dobroczynne" skutki skróconego czasu pracy,

które miało rozwiązać bezrobocie a w praktyce okazać się może... zwiększeniem bezrobocia.

Socjaliści polscy wzorując się na kolegach francuskich parli całą siłą do naśladownictwa. Stworzyli, trzeba im to przyznać, odpowiednio przychylną atmosferę dla tej sprawy w opinii. Uległ tym sugestiom częściowo i rząd. Czy jednak nie należałoby teraz pójść za wzorem Francji, która odstępuje od 40-godzinnego tygodnia pracy?

Czy znowu mamy uzasadnić słuszność powiedzenia, iż „mądry Polak po szkodzie?" Czy nie lepiej na podstawie cudzych, analogicznych doświadczeń, okazać się mądrymi przed szkodą?

Zapewne, byłoby lepiej. Jednak niewolnicza służba związków klasowych u... „pani demagogii" — nie pozwala na przyznanie się do błędu, nie pozwala na jasne i wyraźne postawienie sprawy. Chociażby to było ze szkodą dla robotnika.

St. Ar.

Prezydent Rzplitej
ZAPROSZONY NA KONCERT KIEPURY

Pan Prezydent R. P. przyjął na łącznej audiencji płk. Leona Wacława Koca, mjr. R. Orlota i kpt. Ciepielowskiego, którzy zaprosili Pana Prezydenta na koncert Jana Kiepury w dniu 5 bm.

Hitler wypuści żydów
Z OBOZÓW KONCENTRACYJNYCH.

Ponieważ obozy koncentracyjne w Niemczech są już przepełnione i prawdopodobnie nie będą zakładane nowe, szef policji politycznej Himmler ogłosił dekret, według którego z obozów koncentracyjnych zwolnieni mogą być żydzi, którzy zobowiążą się do opuszczenia granic państwa niemieckiego. Dekret zaleca dalej, umożliwienie tym żydom nauki języków obcych.

Z DNIA

NARODZINY „FRONTU MORGES"

„Kurier Poranny" donosi:

Dowiadujemy się, że ostatecznie zostały ustalone szczegóły połączenia Ch. D. i N. P. R. W dniu 9 października odbędzie się w Warszawie likwidacyjny kongres NPR pod przewodnictwem pos. Popiela, który wygłosi również referat polityczny, utrzymany w ostrym tonie. Nazajutrz, 10 bm. odbędzie się w Warszawie wspólny kongres Ch. D. i NPR., na którym nastąpi fuzja obu partii, oraz wybór przyszłych władz.

P. KORFANTY PREZESEM

Ten sam dziennik pisze:

W związku z powstaniem organizacji „Frontu Morges", który sformuje się z Ch. D. i NPR, kierownicze koła tej grupy czyniły poszukiwania za prezesem organizacji. Poszukiwania te na terenie kraju okazały się bezskuteczne, wobec czego prezesem Frontu Morges, występującego, jak wiadodomo, pod nazwą Polskiego Stron. Demokratycznego, zostanie p. Korfanty. W kombinacji tej zachodzi pytanie, kto będzie urzędującym prezesem w kraju.

FRONT MORGES A DOWBORCZYCY

Agencja „Echo" donosi:

Jak wiadomo istnieje organizacja p. n. Związek Dowborczyków — b. żołnierzy Pierwszego Korpusu Wschodniego. Krążą pogłoski, że wybitni przedstawiciele „Frontu Morges" usilnie starają się nawiązać kontakt z tą organizacją i przeciągnąć ją ideowo do swoich szeregów. Świadczyło by o tym, że przywódcy „Frontu Morges" zdają sobie sprawę, jak wielkie znaczenie odgrywają w państwie organizacje byłych wojskowych.

W INTERESIE ŻYDÓW

„Kurier Poznański" donosi:

„Donosiliśmy swego czasu, że w Polsce ma się odbyć kongres Żydów. Termin tego kongresu wyznaczony został na drugą połowę października. Oprócz Żydów z Polski wezmą w nim udział przedstawiciele żydostwa światowego.

Kongres został zwołany celem obmyślenia środków przeciwstawienia się antysemityzmowi ogarniającemu coraz szersze koła społeczeństwa polskiego. W interesie żydów byłoby, aby na kongresie zastanowili się nad sposobami jak najszybszej emigracji z Polski".

Z ŻYCIA KRÓLA BORYSA
Z OKAZJI ŚWIĘTA NARODOWEGO BUŁGARII

Dzień 3 października jest dla Bułgarii podwójną rocznicą narodową. W tym dniu bowiem panujący książę Ferdynand

ogłosił się w r. 1908 carem, niezależnym od Turcji

i w tym samym dniu w 1918 wstąpił na tron syn jego, obecnie panujący car bułgarski Borys III, władający Bułgarią już od 19 lat. Warto więc przy tej okazji przyjrzeć się trochę bliżej osobie panującego w Bułgarii.

Książę Borys, urodzony w r. 1884 w Sofii, jeszcze jako młody oficer brał udział w wojnie przeciwko Turcji i wielkiej wojnie światowej. Kiedy w wyniku klęski, car Ferdynand abdykował,

na tron wstąpił jego syn jako car Borys III.

W r. 1930 władca Bułgarii poślubił księżniczkę włoską Giovannę, córkę króla Wiktora Emanuela III.

Jako członek dynastii Sasko-Koburskiej i Gotajskiej, a więc obcej, król Borys zwalczyć musiał z początku nieufność, jaka go otaczała. Z czasem jednak król stał się b. lubiany i popularny w kraju, jako władca o demokratycznych obyczajach.

Wszystkie tradycje bułgarskie są mu drogie.

Zachęca do noszenia strojów narodowych, zaszczyca swoją obecnością popisy tradycyjnych tańców ludowych, zabawy i uroczystości narodowe. Można go widzieć, jak uczestniczy w weselach chłopskich lub w pogrzebach weteranów, którzy walczyli o wolność. Wraz ze swymi podwładnymi żywi specjalny kult do Świąt Wielkanocnych i co roku, zgodnie z prastarym obyczajem, uczestniczy w mszy św. celebrowanej o północy w soborze prawosławnym w Sofii, po czym wszyscy, od najwyższych dostojników państwowych do najbardziej szarych obywateli, defilują przed nim,

a król każdego w tym jednym dniu w roku uściśnie i ucałuje z prawdziwie chrześcijańską pokorą.

Nauka, literatura i sztuka w Bułgarii mają w królu gorącego wielbiciela i opiekuna. Za jego to inicjatywą powstało w Sofii państwowe muzeum botaniczne. Zna się doskonale na mechanice. Gdy król ściska rękę maszynisty kolejowego, czyni to nie tylko jako władca, ale niemal jako kolega po fachu. Nie jeden pociąg prowadzony był przez króla, który nie bez racji jest honorowym prezesem Związku kolejarzy bułgarskich.

WYPEŁNIAJĄC IDEE
ZWIĄZKU POLSKIEGO
WZBOGACASZ WŁASNY NARÓD.

Polskie okręty
BUDUJE JAPONIA

Budowę jednego z dwóch polskich statków motorowych, mających kursować na linii Gdynia—Zatoka Meksykańska, powierzono Japonii.

Wykonania podjęła się firma Mitsui, ktora na zasadzie umowy, przewidującej w danym wypadku operację kompensacyjną, otrzyma wzamian z Polski rudę i blachę cynkową. Przypomnieć należy, iż ostatnie nasze statki wykonane były we Włoszech również na zasadzie kompensacji (w tym wypadku za węgiel).

Tydzień szkoły powszechnej

2 -- 10 października

Wczoraj rozpoczął się w całym kraju IV Tydzień szkoły powszechnej. Nie od rzeczy więc będzie podanie szeregu ciekawych danych o naszym szkolnictwie powszechnym oraz o działalności Tow. popierania budowy szkół powszechnych.

NA KIM SPOCZYWA USTAWOWY OBOWIĄZEK BUDOWY PUBL. SZKÓŁ POWSZ.

Ustawa z dnia 17 lutego 1922 r. o budowie publicznych szkół powszechnych nałożyła obowiązek budowania pomieszczeń dla szkół na gminy z tym jednakże, że państwo gwarantowało gminom zasiłek w wysokości 50 proc. kosztów budowy szkoły.

Korzystając z wydatnej pomocy państwa, gminy rozpoczęły ożywioną akcję budowy szkół, wzrastającą na sile z każdym rokiem. W roku 1919 wybudowały gminy 97 izb lekcyjnych, w r. 1920 — 189 izb, 1921 — 274 izby, 1922 — 391 izb, 1923—576 izb, 1924 — 682 izby, 1925—1021 izby.

W okresie załamania się naszej gospodarki państwowej Sejm ustawą z dnia 22 grudnia 1925 r. zniósł obowiązek państwa subwencjonowania do wysokości 50 proc. kosztów budowy szkół,

a cały ciężar budowy szkół przerzucił na samorządy.

Odbiło się to ujemnie na akcji budowlanej, gdyż w r. 1926 wybudowano zaledwie 218 izb lekcyjnych, w r. 1927—346, a w 1928—150 izb.

Gminy pozostawione samym sobie domagały się pomocy ze strony skarbu państwa w dziele budowy szkół powszechnych. Po r. 1928 Sejmy uchwalały w budżecie państwowym dość poważne pozycje na budowę szkół, pozycje te jednak z każdym rokiem malały. W budżecie państwa na rok 1937-38 na budowę szkół powszechnych w całej Polsce

przewidywano symboliczną tylko kwotę 50 tysięcy złotych.

Obecnie więc tylko gminy bez pomocy państwa budują szkoły powszechne.

DLACZEGO POWSTAŁO TOWARZYSTWO POPIER. BUDOWY PUBL. SZKÓŁ POWSZ?

Ponieważ gminy bez pomocy z zewnątrz nie mogły podołać zadaniom w dziedzinie budowy szkół powszechnych, powstała inicjatywa powołania do życia instytucji, która by gromadząc z różnych źródeł fundusze, pomagała gminom przy budowie szkół powsz.

W r. 1933 powstało Towarzystwo popierania budowy publicznych szkół powszechnych. Towarzystwo to postanowiło gromadzić fundusze ze składek członkowskich, sprzedaży nalepek, cegiełek, imprez dochodowych, ze znaczków na świadectwa szkolne, podręczniki uczniowskie itp.

Zebrane tą drogą fundusze Towarzystwo rozdziela gminom w postaci bezprocentowych pożyczek spłacanych ratami przez 20 lat. Pożyczka może dochodzić do wysokości 25 proc. kosztów budowy szkoły.

DOROBEK TOWARZYSTWA W OKRESIE 4-LECIA ISTNIENIA.

W okresie od 1933 r. do chwili obecnej Towarzystwo zdołało zgromadzić z drobnych ofiar, składek i imprez około 12 milionów zł. Przy pomocy pożyczek, uzyskanych w Towarzystwie, gminy wybudowały i wykończyły w okresie od 1934 roku do 1935 r.

1062 budynki szkolne, w tym 3994 izby lekcyjne, oraz 598 mieszkań i 175 izb mieszkalnych dla nauczycieli.

Razem więc przy pomocy finansowej Towarzystwa powstało z górą półtora tysiąca budynków szkolnych, zawierających 6000 izb lekcyjnych i mieszkań dla nauczycieli. Około 1/4 tych izb przypada na Okręg szk. krakowski.

Poza tym Towarzystwo zaopatruje najbiedniejsze szkoły w konieczne pomoce naukowe, udzielając na ten cel w r. 1936 zł 115 tys. w formie bezzwrotnych zasiłków. W 1937 r.

Okręg szkolny krakowski dostarczył 2064 szkołom szafki z narzędziami do zajęć praktycznych.

Gminy zachęcone dogodnymi warunkami uzyskania w Towarzystwie pożyczki, wykazują coraz żywszą inicjatywę w zakresie budowy szkół.

Niestety, ograniczone środki, jakimi rozporządza Towarzystwo nie pozwalają na zaspokojenie wszystkich wymagań; wskutek braku wystarczających funduszów Towarzystwo zmuszone jest setki podań o pożyczki na budowę szkół załatwiać odmownie.

Z CZEGO POWSTAJĄ FUNDUSZE T-WA?

Fundusze Towarzystwa popierania budowy publicznych szkół powszechnych powstają głównie z groszowych wpływów.

Główne źródło wpływu to składki członkowskie, sprzedaż nalepek, znaczków, cegiełek. Z tego źródła Towarzystwo uzyskało około 5 milionów zł., wpływy ze znaczków na świadectwa szkolne dały około 2 milionów zł, wpływy z Tygodnia szkoły powszechnej dały ok. pótora miliona zł, ze sprzedaży znaczków na podręczniki szkolne uzyskano około 2 milionów zł. Inne źródła dochodów Towarzystwa to subwencje, imprezy specjalne itp.

Można więc śmiało powiedzieć, że 12 milionów zł. Towarzystwo zgromadziło z ofiar groszowych, ale uzyskanych od najszerszych mas społeczeństwa.

STAN ORGANIZACYJNY TOWARZYSTWA

Towarzystwo liczy obecnie 12 i pół tysiąca Kół, rozsianych dosłownie po całej Polsce. Koła te obejmują 224 tysiące członków zwyczajnych, płacących po 2 złote rocznej składki, oraz z górą 1000 członków dożywotnich, wpłacających jednorazowo 150 zł.

Młodzież szkolna zorganizowana jest

w 11 tysiącach Kół uczestników, liczących z górą 1 milion członków.

Koła Towarzystwa znajdują się w większości szkół w Polsce.

Nad sprawną działalnością Kół czuwają zarządy komitetów obwodowych, znajdujące się w siedzibach inspektoratów szkolnych. Opiekę nad komitetami obwodowymi roztaczają komitety okręgowe, mające swe siedziby w Brześciu, Krakowie, Katowicach, Lublinie, Lwowie, Równem, Poznaniu, Warszawie i Wilnie. Siedziba zarządu głównego Towarzystwa znajduje się w Warszawie (ul. Hoża 88, tel. 7-01-38).

Komitet okręgowy krakowski obejmuje województwo Krakowskie i Kieleckie. Okręg ten posiada 1.568 kół z 30.137 członków zwyczajnych, 204 członków dożywotnich i 138.224 członków uczestników. Siedziba Komitetu okręgowego znajduje się w Krakowie, ul. Wielopole 19, tel. 130-75, konto w PKO 406.650.

POTRZEBY SZKOLNICTWA POWSZ. W ZAKRESIE BUDOWNICTWA

Wzrastająca z każdym rokiem liczba dzieci w wieku szkolnym wymaga niezwykle intensywnej akcji w dziedzinie budowy szkół powszechnych. Według oficjalnych obliczeń, Polska corocznie winna budować 5 tys. izb szkolnych, aby umożliwić większej liczbie dzieci w wieku szkolnym naukę w odpowiednich warunkach.

W ostatnich czterech latach przy pomocy Towarzystwa budowaliśmy rocznie około 1500 izb szkolnych i około 500 izb bez pomocy Towarzystwa. Takie tempo budowy jest niewystarczające.

W Okręgu szkolnym krakowskim trzeba budować rocznie około 700—800 izb szkolnych, a buduje się tylko około 400 izb. Gminy zwracają się do okręgowego komitetu T-wa o pomoc w kwocie 2 i pół miliona zł rocznie, a T-wo daje na ten cel tylko pół miliona zł. rocznie. Pomoc ta się zwiększy, jeżeli tylko społeczeństwo poprze należycie cele T-wa.

Zadaniem współczesnego pokolenia winna być jak najdalej posunięta ofiarność na cele budownictwa szkolnego. Świadomość tego, że

wojsko i oświata to dwa filary, na których opiera się mocarstwowość państwa

winna dotrzeć do najszerszych warstw i spowodować ożywioną akcję za zwiększeniem tempa budowy szkół powszechnych.

KAŻDY OBYWATEL CZŁONKIEM T-WA

Do sprawy budowy szkół powszechnych każdy obywatel winien ustosunkować się czynnie. Pierwszym czynem obywatela winno być

zapisanie się na członka Towarzystwa Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych.

Zgłoszenia nowych członków przyjmuje każda szkoła. Składka członkowska wynosi tylko 2 zł rocznie. Każda instytucja winna zapisać się na członka dożywotniego, wpłacając jednorazowo 150 zł do najbliższego Koła.

Trochę liczb z organizacji szkolnictwa powszechnego

Dzieci w wieku szkolnym było w Polsce w 1936-37 r. szk. 5.422.000, w 1927-28 — 3.597.000, przyrost w ciągu 9 lat 1.825.000; w Okręgu szk. krakowskim: w 1936-37 r. szk. 901.000, w 1930-31 735.000, przyrost w ciągu 5 lat 166.000.

W latach od 1921-22 do 1927-28 liczba dzieci w wieku szkolnym malała: w 1921-22 r. szk. było w Polsce 4.844.000, a w 1927-28 3.597.000 (roczniki wojenne) — ubytek — 1.247.00.

Po dużym spadku dzieci w wieku szkolnym gwałtowny przyrost spowodował kryzys w szkolnictwie powszechnym, który się ciągnie jeszcze do tej chwili.

Na 5.422.000 dzieci w wieku szkolnym w Polsce uczniów w szkołach powszechnych w 1936-37 r. szk. było 4.743.000; w Okręgu szkolnym krakowskim na 901.000 dzieci w wieku szkolnym było 821.000 uczniów. Poza szkołą jeszcze pozostaje dzieci w wieku szkolnym ok. 80.000 w Okręgu szkolnym krakowskim.

Nauczycieli etatowych w szkołach powszechnych było w Polsce w 1936-37 r. szk. 72.000, w Okręgu szkolnym krakowskim w 1936-37 r. szk. 12.397.

Na 1 nauczyciela przypadało w Polsce uczniów 60, w Okręgu szkolnym krakowskim 65.

Dane z państw zachodnio - europejskich (Niemcy, Francja, Belgia, Anglia, państwa skandynawskie itd) wskazują, że na 1 nauczyciela w latach 1928-30 przypadało w tych państwach 30—40 uczniów.

Przy normach stałych przewidzianych przez Ministerstwo WR i OP w statucie publicznych szkół powszechnych (koło 50 uczniów na 1 nauczyciela) potrzebna jest w Polsce w r. szk. 1937-38 liczba 117.449 nauczycieli. Niedobór wynosi około 45.000 nauczycieli; w Okręgu szkolnym krakowskim niedobór ten wynosi około 6000 nauczycieli.

W 1937 r. liczba etatów została przez Rząd powiększona o 4000, w Okręgu szkolnym krakowskim o 750. W następnych latach spodziewane są dalsze dodatkowe etaty nauczycielskie po 4000 rocznie. Okręg szkolny krakowski mógłby liczyć w tym wypadku na 700—800 etatów nauczycielskich rocznie.

Do objęcia obowiązkiem szkolnym wszystkich dzieci w wieku szkolnym (od 7 do 14 lat) i należytego zużytkowania etatów nauczycielskich potrzebna odpowiednia liczba izb szkolnych i urządzeń.

W bieżącym roku szk. jest w Polsce około 70.000 izb szkolnych, w tym we własnych budynkach koło 45.000 izb szkolnych.

W Okręgu szkolnym krakowskim jest koło 12.200 izb szkolnych, w tym własnych około 8150 izb.

Izby w budynkach wynajętych są małe i nieodpowiednie. Niedobór izb szkolnych w Polsce wynosi około 70.000, w Okr. szkolnym krakowskim około 11.000.

Aby ten niedobór uzupełnić, trzeba budować rocznie w Polsce około 5000 izb, w Okręgu szkolnym krakowskim około 700 izb. Buduje się obecnie rocznie w Polsce około 2000 izb szkolnych, w Okręgu szkolnym krakowskim około 400 izb.

KRONIKA ZAGŁĘBIA

KALENDARZ DNIA

3 Paździer.

Niedziela

Teresy od Dzieciątka Jezus.
Słowiański: Siemiana.
Słońca wsch. 5.39, zach. 17.10.
Księżyca w. 4.30, zach. 16.18.

HISTORIA PODAJE:

1226 Urodził się w Assyżu św. Franciszek.
1458 Urodził się w Krakowie św. Kazimierz.
1501 Unia piotrkowska Polski z Litwą.
1612 Chodkiewicz zwycięża Moskali pod Moskwą.
1654 Zdobycie Smoleńska.
1789 Ks. Józef i Kościuszko zostają generałami
1918 Car Borys III wstępuje na tron. Bułgaria obchodzi w tym dniu święto narod.

PRZYSŁOWIA:

W październiku tłuste ptaki
Mróz w zimie nie byle jaki.

Z KSIĘGI ZŁOTYCH MYŚLI:

Wolność zdobyta przez ból, utwierdza się tylko przez pracę.

H. Sienkiewicz.

——oOo——

Kina w Sosnowcu grają dziś

ZAGŁĘBIE: „Władca“.
PATRIA: „Znachor“.
EDEN: „Ziemia błogosławiona“.

——oOo——

× **WESZŁY W ŻYCIE ZARZĄDZENIA O ZASTĘPCZEJ SŁUŻBIE WOJSKOWEJ.** Zgodnie z przepisami o zastępczym obowiązku wojskowym rozpoczęły powiatowe komendy uzupełnień z dniem 1 października powoływanie mężczyzn zwolnionych od czynnej służby. Obowiązani do służby zastępczej, zatrudniami będą przy rozmaitych robotach publicznych, przy pracy kancelaryjnej itp.

Teatr Miejski w Sosnowcu

Dziś w niedzielę po południu o godz. 16.30 po raz ostatni na naszej scenie ukaże się doskonała komedia R. Niewiarowicza p.t. „Gdzie diabeł nie może...“

Dziś w niedzielę wieczorem o godz. 20.30 — po raz szósty niezwykle interesująca komedia w 14 obrazach J. Vaszary'ego p.t. „Małżeństwo“. Ceny miejsc od 25 gr.

Kasa teatru czynna od godz. 11 do 13 i od 15 popoł.

W poniedziałek — przedstawienie robotnicze — „Małżeństwo“. Początek o godz. 19.

We wtorek — przedstawienie robotnicze — „Gdzie diabeł nie może...“

W środę — Dąbrowa Górn. sala kina „Bajka“ — przedstawienie na dochód Rodziny Policyjnej — „Gdzie diabeł nie może...“

——oOo——

Teatr w Katowicach

REPERTUAR

Sobota 2 bm. „Grube ryby“ godz. 15.30 — „Gdzie diabeł nie może...“ godz. 20.

Niedziela 3 bm. „Gdzie diabeł nie może...“ godz. 15.30 — „Grube ryby“ godz 200.

Poniedziałek 4 bm. przedstawienie zawieszone.

Wtorek 5 bm. Balet Parnella godz. 20.

Środa 6 bm. „Rozwód“ godz. 19.30.

Czwartek 7 bm. W dniu 15-lecia Teatru Polskiego na Śląsku misterium narodowe Stanisława Wyspiańskiego „Zygmunt August“ — godz. 19.30

Piątek 8 bm. „Gdzie diabeł nie może“ g. 20.

Sobota 9 bm. „Grube ryby“ godz. 15.30 — „Zygmunt August“.

Niedziela 10 bm. Akademia Tow. Młodych Polek godz. 11 — „Gdzie diabeł nie może...“ godz. 15.30 — „Gdzie diabeł nie może“. g. 19.

Występ baletu Feliksa Parnella

We wtorek dnia 5 bm. o godz. 20 wystąpi tylko jeden raz przed wyjazdem zagranicę znakomity zespół baletu Feliksa Parnella, w którego zespole figurują najprzedniejsze nazwiska jak: Zizi Halama, Feliks Parnell, Fabisiakówna, Dargielska, Grabiszewska, Szomańska, Dymiszkiewicz, Dziakanowska, Krasnowiecka, Woliński, Sutowski, Zwoliński, Zawadzki, Naciaszyk i Jerzy Kapliński. Kierownik muzyczny kapelmistrz i kompozytor Z. Wiehler. Bilety do nabycia w kasie teatru w cenie od 1.15 do 7.50.

Pochody młodzieży

W SOSNOWCU

Wczoraj z racji rozpoczęcia „Tygodnia szkoły powszechnej“, odbyły się w Sosnowcu w południe propagandowe pochody młodzieży szkół powszechnych z transparentami i chorągiewkami. Młodzież przemaszerowała czterema grupami w różnych dzielnicach miasta. Jedna z grup maszerowała z orkiestrą liceum nauczycielskiego.

Wieczorem przemaszerowali ulicami miasta harcerze oraz młodzież szkół średnich z uczniowską orkiestrą gimnazjum „Staszica“.

W BĘDZINIE

W Będzinie odbędzie się pochód młodzieży dzisiaj po nabożeństwie.

W DĄBROWIE

W Dąbrowie odbyło się wczoraj nabożeństwo dla młodzieży, a następnie wyświetlany był w kinie film propagandowy.

ZBIÓRKI

Dzisiaj odbędą się w Sosnowcu, Będzinie i Dąbrowie zbiórki uliczne, z których dochód przeznaczony zostanie na budowę szkół.

„TAŃCÓWKA“ W PARKU MIEJSKIM

Komitet IV Tygodnia szkoły powszechnej przy szkole nr. 12 w Milowicach urządza dnia 3 bm. o godz. 5 po południu w parku miejskim „tańcówkę“. Wejście do parku bezpłatne. Bufet na miejscu. Dochód przeznaczony na budowę szkół powszechnych.

25-lecie kapłaństwa

JUBILACI NA JASNEJ GÓRZE

W domu rekolekcyjnym OO. Jezuitów w Częstochowie obchodzili 25-lecie kapłaństwa następujący księża: kan. Paweł Wołoszyn, prob. wiślicki, kan. dr. S. Wiśniewski, prob. w Pińczowie, kan. i szamb. dr. T. Jarzębski, prof. seminarium duch. w Kielcach, kan. M. Bondarenko, rektor kościoła Dobrego Pasterza w Łodzi, J. Mazurek, prob. w Skale, M. Grochulski, prob. w Czarncy, M. Bogacki, prob. w Sancygniowie, K. Czapiński ,prob. w Porębie, S. Gałczyński, prob. w Pontnowie.

Jubilaci odbyli rekolekcje i odprawili msze św. przed cudownym obrazem na Jasnej Górze.

Harcerstwo na budowę

SZKÓŁ POWSZECHNYCH

W ramach Tygodnia budowy szkół powszechnych organizuje Komisja porankowa zarządu Obwodu Związku Harcerstwa Polskiego, w niedzielę dnia 3 bm. w kinie „Zagłębie" poranek dla dzieci, młodzieży i starszych.

Na program poranku złożą się: 1) tygodnik filmowy PAT-a; 2) piosenki w wykonaniu 59 ZDH; 3) Arie — odśpiewa harcerz M. Kupka. 4) „Obrazek z Zakopanego" i „Manewry" w wykonaniu „Wesołego Słonia", 5) Film „Gwiaździsta eskadra" w rolach głównych: Baśka Orwid, Janusz Halny, Jana Krysta, A. Karewicz, Z. Biesiadecki, Jerzy Kobusz i inni przy łaskawym współudziale 3 p. lotniczego, 57 i 58 p.p., 15 p. ułanów, 7 d.a.k., 14 p.a.l. oraz formacji techn. DOK VIII. Początek poranku o godz. 11.30. Sprzedaż biletów w kasie kina od godziny 10. Zysk z poranku przeznaczony na „Budowę szkół powszechnych" Ceny biletów: parter zł 0.25, balkon 0.40, oraz miejsca w loży zł 0.54.

—oOo—

I-szy Ogólnopolski Zjazd

PEOWIAKÓW

W dniu 11 listopada rb. odbędzie się w Wilnie I-szy Ogólnopolski Zjazd wszystkich byłych członków i członkiń Polskiej Organizacji Wojskowej.

W zjeździe tym winni wziąć udział bezwzględnie wszyscy peowiacy jak i ich rodziny, oraz sympatycy nasi.

Uczestnicy Zjazdu będą korzystać z daleko idących ulg przejazdowych, kwaterunkowych i innych.

Bliższe szczegóły, oraz program Zjazdu będą podane w niedługim czasie za pośrednictwem komunikatów organizacyjnych i prasy.

Wszyscy peowiacy z terenu Zagłębia Dąbrowskiego winni zgłaszać się do zapisów u komendantów swoich Placówek niezwłocznie ze względu na krótki czas.

Peowiacy, którzy wezmą udział w Zjeździe winni zaopatrzyć się już w czapki organizacyjne „maciejówki granatowe".

Zarząd Koła Powiatowego.

× UWAGA OFICEROWIE I PODCHORĄŻOWIE REZ. Zarząd Koła ZOR. w Sosnowcu wzywa wszystkich swych członków, znajdujących się bez pracy, aby przybyli do lokalu Okręgu (Katowice, ul. Plebiscytowa 1, II piętro) w poniedziałek 4 bm. o godz. 18.30, gdzie prezes zarządu Okręgu Z.O.R.-u zapozna ich z pewnymi możliwościami zatrudnienia.

× WYZNACZENIE CIĄGNIENIA PÓŁMILIONOWEJ PREMII POŻ. INWESTYCYJNEJ. Urząd długów państwa wyznaczył termin ciągnienia 3-proc. Pożyczki Inwestycyjnej II emisji. Ciągnienie to odbędzie się w dniu 5 listopada. Przewidzianem jest wylosowanie premii wartości 1.200.000 zł. Główna wygrana premiówki inwestycyjnej wynosi 500 tys. zł.

× NAGŁE INSPEKCJE NA POCZCIE Władze pocztowe wydały okólnik o obostrzeniu nadzoru nad urzędami pocztowymi. Inspekcje w urzędach pocztowych będą przeprowadzane nagle, tak, by ich personel nie był o tym zawczasu poinformowany. Podczas inspekcji szczególna uwaga zwracana ma być na książki kasowe.

Rozbudowa szkolnictwa zawodowego

w Zagłębiu Dąbrowskim

O ile reforma szkolna spotkała się z dość silną opozycją, gdy chodzi o reorganizację szkolnictwa ogólnokształcącego, o tyle z uznaniem przyjęli ją zwolennicy rozbudowy szkolnictwa zawodowego w Polsce. Zrównywując w uprawnieniach i przejściowości absolwentów szkół zawodowych z absolwentami szkół ogólnokształcących, podnosi ona prestiż szkół zawodowych w oczach społeczeństwa, które ostatecznie przekonywuje się, iż na wszelki wypadek nie zaszkodzi mieć średnie przygotowanie zawodowe. Stwierdza to

duża frekwencja młodzieży zarówno w gimnazjach, jak i w liceach zawod.

Sosnowiec zawdzięcza również tej reformie powstanie dwóch nowych placówek oświatowo-zawodowych. W ubiegłym roku bowiem zostało zorganizowane gimnazjum kupieckie S. K. P., a w bieżącym państwowe koedukacyjne liceum handlowe. Bezstronnie trzeba tu zaznaczyć, iż poza reformą szkolną w znacznej mierze do powstania tych placówek przyczynił się

wizytator tutejszych szkół handlowych p. inż. Wł. Witkowski.

P. Witkowski, będąc swego czasu dyrektorem jednej z tutejszych szkół handlowych, wczuł się w potrzeby zagłębiowskiego życia gospodarczego i mimo objęcia stanowiska wizytatora w Kuratorium krakowskim, współpracuje nadal ze sferami gospodarczymi na terenie Zagłębia,

otaczając szczególną opieką nasze szkolnictwo handlowe.

Może było by przedwczesnym dzisiaj już twierdzić, jakie rezultaty wyda w dziedzinie szkolnictwa zawodowego reforma, to jednakże jest już faktem, że przesądy i uprzedzenia, hamujące kształcenie młodzieży w szkołach zawodowych, zostały przełamane.

Kalendarz Związku Pań Domu

na rok 1938

Zarząd główny Zw. Pań Domu, którego siedziba mieści się w Warszawie, postanowił przystąpić do bardzo pożytecznego wydawnictwa, jakim będzie kalendarz Pani Domu który ukaże się wkrótce z przeznaczeniem na rok 1938. Kalendarz ten mieścić będzie b. dużą ilość najróżnorodniejszych wskazówek i przepisów z działu gospodarstwa domowego, z których

korzystać będą na pewno tak samo młode panie domu, jak i bardziej doświadczone,

mając gwarancje, iż wszelkie uwagi, zamieszczone w wydawnictwie są najskrupulatniej przejrzane i sprawdzone. To też należy się spodziewać, iż Kalendarz Zw. Pań Domu rozejdzie się w setkach i tysiącach egzemplarzy po całym kraju, będzie bowiem informatorem dla wielu kobiet w tym tak trudnym dziale, jaki stanowi racjonalnie i rozumnie prowadzone gospodarstwo domowe. Na pełne powodzenie kalendarz liczy również i w Zagłębiu Dąbrowskim, gdzie mamy przecie tak wiele pań domu, które choć nie wszystkie objęte są organizacją Związku, jednak odnoszą się do niej zawsze z sympatią i uznaniem. Powodzenie to podniesie na pewno i nie wielka cena,

która wynosić będzie 1 zł.

Oprócz jednak wskazówek i przepisów, jakie zamieszczone zostaną w kalendarzu, obejmie on również i dział ogłoszeń, który zasilą wszystkie te miasta, w jakich są zorganizowane oddziały ZPD. Do takich miast należy również Sosnowiec, w którym miejscowy oddział pośredniczyć będzie między ogłaszającymi a wydawnictwem. Oczywiście w pierwszym rzędzie idą instytucje użyteczności publicznej, jak np. Elektrownia, z której prądu korzysta tak wiele pań domu, następnie — kawiarnie i kina, gdzie miło się spędza wolne od zajęć chwile, na koniec zaś wszystkie sklepy, w których panie domu robią zakupy.

Naturalnie, panie domu popierają firmy chrześcijańskie, to też tylko te brane są pod uwagę.

Ambicją wszystkich oddziałów jest dostarczenie do kalendarza jak największej ilości ogłoszeń, które by wykazały aktywność organizacji, oraz liczenia się z jej opinią, to też oddział miejscowy, który w sprawozdaniach swoich do zarządu głównego robi często nacisk na unarodowienie handlu także i ze względu na współpracę z kupiectwem polskim, wyraża nadzieję, iż

apel jego nie zostanie bez rezultatu.

Oddział sosnowiecki pójdzie na najdalej idące ustępstwa, rezygnując z przynależnego mu procentu, byle tylko umożliwić kupiectwu zagłębiowskiemu ogłoszenia, których inne miasta dostarczyły b. pokaźną ilość, licząc się jednak z tym, iż panie domu, jako główne nabywczynie artykułów w ich sklepach, ustosunkują się przychylnie do tych firm, które w kalendarzu zostaną umieszczone. Ogłoszenie więc w wydawnictwie Zw. Pań Domu nie będzie więc tylko aktem kurtuazji, ale przede wszystkim dobrze zrozumianym własnym interesem.

Ogłoszenia przyjmuje i udziela wszelkich informacji osobistych i telefonicznych sekretariat Zw. P. D., 3 Maja 25 w dniach 5 i 8 bm. od godz. 16 do 18, tel. 610-33.

Janina Rudzka.

NA FALI DNIA

WYTWORNY PAN...

Pan o siwej czuprynie, wytwornie ubrany, niearyjczyk, stały bywalec restauracyj-kabaretów sosnowieckich i katowickich. Pięknie tańczy, najchętniej z młodymi dziewczątkami. — Szeroki gest koniakowo-likierowy, interesujące propozycje dla ładnych dziewcząt.

Jakgdyby jednak znajoma twarz...! Już gdzieś widziana!.. Ale gdzie?...

Czy czasami nie przed wojną? Prawda!... Toczyła się w roku 1913 w Sosnowcu sprawa o handel żywym towarem. Bardzo, bardzo ktoś podobny skazany został na 10 lat katorgi za uprawianie tego procederu. Głośna to była sprawa. Dawno to już było, przeszło 20 lat temu No, ale przecie dużo racji ma przysłowie: „czym skorupka za młodu nasiąknie, tym na starość trąci..."

20 lat temu był jeszcze młodym. Dziś wytworny, z siwą głową starszy pan z... młodymi dziewczętami.

Odczyt dyr. J. Obrąpalskiego

W STOW. ELEKTRYKÓW

Oddział Zagłębia Węglowego Stow. Elektryków Polskich organizuje we wtorek, dnia 5 bm. o godz. 19 w Katowicach ul. Francuska 12 odczyt p. dyr. J. Obrąpalskiego na aktualny temat: „Najpilniejsze zagadnienia energetyczne w Polsce w dobie dzisiejszej".

Odczyt ze względu na temat i osobę prelegenta wzbudził w szerokich kołach technicznych zrozumiałe zainteresowanie.

Goście mile widziani.

—oOo—

× ZARZĄD KOŁA ZAGŁĘBIOWSKIEGO POLSKIEGO STOW. PIELĘGNIAREK zawodowych zawiadamia członkinie, że we wtorek, dn. 5 bm. odbędzie się zebranie w miejskim ośrodku zdrowia przy ul. Teatralnej 4 w Sosnowcu o godz. 17. Koleżanki proszone są o przybycie.

× ZE ZWIĄZKU PAŃ DOMU W SOSNOWCU. Dnia 5 bm. tj. we wtorek o godz. 16 odbędzie się zebranie zarządu.

Jednocześnie zarząd zawiadamia, iż w pierwszych dniach października rozpocznie się kurs trykotarstwa i kroju. Kurs będzie prowadzony w szkole zawodowej żeńskiej w Sielcu, ul. Karpacka 2. Cena kursu 6 i 3 zł., a dla członkiń Związku 5 zł. i 2 zł. Zapisy przyjmuje sekretariat Związku (3 Maja 23) we wtorki i piątki od 16—18.

× ZARZĄD RODZINY REZ. PRZY KOLE SOSNOWIEC-POGOŃ zawiadamia rodziców zamieszkałych na Pogoni, że w przedszkolu Rodziny są jeszcze wolne miejsca. Dla bezrobotnych rezerwistów i nierezerwistów zarząd stosuje znaczne ulgi, aż do całkowitego zwolnienia od opłat. Zapisy od godz. 9 do 11 w lokalu własnym przy ul. Lwowskiej 3 blok VI m. 7. Dzieci bezrobotnych rezerwistów będą dożywiane.

Szczegóły nowego
ROZKŁADU LOTÓW

Zgodnie z nowym rozkładem lotów na polskich liniach lotniczych, który wejdzie w życie z dniem 3 bm., samoloty odlatywać będą z Warszawy codziennie nie wyłączając niedziel: do Krakowa o godz. 9, do Katowic o godz. 14.40 (od 1 listopada rb o godz. 13.40), do Poznania i Berlina o godz. 8, do Gdyni i Gdańska o godz. 13, do Lwowa o godz. 13.30 (dalsze połączenia z Czerniowcami, Bukaresztem, Sofią, Salonikami, Atenami, Rodos i Palestyną we czwartki), ponadto we wtorki, czwartki i soboty samoloty odlatywać będą o godz. 7.30 do Wilna, Rygi, Tallina i Helsinek.

Do Warszawy przybywać będą samoloty codziennie nie wyłączając niedziel: z Krakowa o godz. 15.30, z Katowic o godz. 9.15, z Berlina i Poznania o godz. 16.50, z Gdyni i Gdańska o godz. 10 (do 30 listopada rb), ze Lwowa o godz. 10.05, (we środy z Palestyny, Aten, Salonik, Sofii, Bukaresztu i Czerniowiec); poza tym w poniedziałki, środy i piątki o godz. 14.40 przybywać będą samoloty z Helsinek, Tallina, Rygi i Wilna.

—oOo—

Kolejarzom nie wolno
PRZYJMOWAĆ DATKÓW

Dyrekcje kolejowe ogłosiły okólnik w sprawie zakazu pobierania jakichkolwiek bądź datków przez personel PKP.

Przyjmowanie datków przez konduktorów kolejowych i innych funkcjonariuszów PKP., pociągać będzie za sobą ostre represje w postaci spraw dyscyplinarnych, o ile w czynach tych nie mieszczą się cechy przestępstwa karnego ścigania na drodze sądowej.

✕ PODZIĘKOWANIE. Panu Konstantemu Strzeleckiemu właścicielowi biura przewozowego „Wygoda" w Sosnowcu za bezinteresowne udzielenie pojazdu mechanicznego i platformy 19.9. br. tj. w dniu propagandy Polskiego handlu i rzemiosła w Dąbrowie Górn. — składa serdeczne podziękowanie firma J. Wartak, Dąbrowa Górn. 3 Maja 4. 4263

✕ PREZYDIUM ZARZADU SEKCJI EMERYTÓW Polskiego Związku Zawodowego pracowników przemysłowych i handlowych R. P. w Sosnowcu zawiadamia wszystkich członków zarządu, że miesięczne zebranie zarządu sekcji odbędzie się w środę, dnia 6 bm. o godz. 18 w lokalu Związku w Sosnowcu, ul. Sienkiewicza 17-a. Obecność członków zarządu sekcji obowiązkowa.

✕ SZKOŁA MUZYCZNA im. ST. MONIUSZKI W SOSNOWCU, ul. Deblińska 11, tel. 626-49 — (szósty rok istn.) przyjmuje zapisy do klas śpiewu solowego, muzyki kościelnej, skrzypiec, altówki, fortepianu. Program nauki ustalony według nowych form i wymagań Min. WR. i OP. W klasie fortepianu — nowe siły pedagogiczne. Informacje codziennie — prócz świąt — od godz. 10—12 i 15—19.

✕ CZARNA KAWA W SAVOY-u. W niedzielę, dnia 3 bm. o godz. 17 w podziemiach restauracji „Savoy", Centralny oddział Ligi morskiej i kolonialnej urządza „Czarną kawę", na którą zaprasza członków i miłych gości. Dla uczestników Komitet przygotowuje urozmaicony program oraz szereg miłych niespodzianek. Wejście wraz z podwieczorkiem zł. 2.50.

✕ SEKCJA STOLARZY PRZY ZW. CZELADZI RZEM. CHRZEŚC. w Sosnowcu ul. Piłsudskiego 16 zawiadamia wszystkich członków i sympatyków dyplomowanych i niedyplomowanych, zatrudnionych w rzemiosłach stolarskim i pokrewnych, że w piątek, dnia 8 bm. o godz. 20 w lokalu Związku odbędzie się zebranie sekcji stolarzy. Na zebraniu omawiana będzie sprawa nieprzestrzegania umowy zbiorowej. Zarząd uprasza zainteresowanych o jak najliczniejsze przybycie.

W niedzielę, dn. 26 ub. m., odbyła się na lotnisku mokotowskim w obecności przedstawicieli władz i tłumów publiczności piękna uroczystość przekazania 126 samolotów, ufundowanych przez społeczeństwo, zorganizowane w LOPP., — Na zdjęciu na pierwszym planie samolot R. W. D. 8, ufundowany przez akcjonariuszów, urzędników i robotników fabryki czekolady BRANKA S. A. we Lwowie.

GŁOSY PUBLICZNE

Życie artystyczne Zagłębia

W szybkim tempie życia kulturalnego w Sosnowcu biorą udział przeróżne instytucje, organizują się związki i towarzystwa, kwitnie nauka, rozwija się sport, nie ustaje również praca w biurach, fabrykach i kopalniach — praca, której towarzyszy głos syren fabrycznych i turkot kół olbrzymów maszynowych.

W każdej niemal dziedzinie i w każdej gałęzi pracy wyczuwa się

nieustające tętno w połączeniu z dążeniem naprzód.

Trudno więc jest zrozumieć, dlaczego życie artystyczne Zagłębia natrafia na jakieś niepokonane wprost trudności.

W tej dziedzinie jest tak wielki zastój, że rozwój życia artystycznego

da się chyba porównać tylko z życiem najbardziej prowincjonalnego głuchego miasteczka.

Że moje słowa nie są czczą gadaniną, niech będzie przykładem to, że szkoły muzyczne w Warszawie, opierając się na danych statystycznych, zdumione są znikomą wprost frekwencją adeptów, jakich dostarcza Zagłębie.

Jedyna szkoła muzyczna w Sosnowcu, pomimo że posiada odpowiednie siły profesorskie i stoi na należytym poziomie, nie jest należycie doceniana i pokonywać musi duże trudności, gdy tymczasem na Śląsku czy też w Małopolsce ta sprawa zupełnie inaczej się przedstawia.

Już choćby Katowice mają kilka szkół muzycznych i jedno konserwatorium. Szkoły muzyczne posiadają i inne miasta śląskie. A w Małopolsce?

Kołomyja posiada dwie szkoły muzyczne, Stanisławów zaś trzy, a był czas, że w Stanisławowie była nawet opera.

Z tego wnioskować można, że mieszkańcy miast prowincjonalnych innych dzielnic jakoś żywiej odczuwają potrzebę umużykalnienia. Grono osób w Zagłębiu, które niejednokrotnie zastanawia się nad potrzebą rozwoju życia artystycznego wysuwa wniosek

założenia Tow. artystycznego,

które by miało na celu podniesienie poziomu, a przede wszystkim otoczenia opieką i popieranie przez społeczeństwo jedynej tego rodzaju placówki muzycznej, jaką jest szkoła muzyczna w Sosnowcu.

M. ZILLINGEROWA.

—oOo—

Ku uwadze nabywców
ODBIORNIKÓW RADIOWYCH

Jeden z czytelników pisze nam:

Żydowskie firmy radiowe wysyłają swych agentów chrześcijan dla pozyskiwania nabywców aparatów radiowych. Klijenci, przekonani że nabywają odbiorniki radiowe z firmy polskiej, dopiero po ich nabyciu dowiadują się, że zostali wprowadzeni w błąd. Są wypadki, że wtedy nabywcy zrywają zawarte umowy — i zwracają aparaty sprzedawcom, wiedząc, że identyczne odbiorniki po tych samych cenach zakupią w firmach chrześcijańskich.

Z całym uznaniem podkreślić należy tak obywatelskie stanowisko, zwłaszcza teraz, w okresie wzmożonego wysiłku społeczeństwa do usamodzielnienia się w dziedzinie gospodarczej i handlowej.

Aby zapobiec pomyłkom przy kupnie należałoby, zdaniem moim, aby nabywcy odbiorników sprawdzali uprzednio, skąd pochodzi aparat dostarczany przez pośrednika.

J. G.

Popierajcie i zapisujcie się na członków L. O. P.P.

15 i 25 groszy
ZA OTWARCIE BRAMY

W dniu 29 ub. mies. jak już donosiliśmy, został zawarty układ zbiorowy pracy dla dozorców domowych na terenie m. Sosnowca.

Niezależnie od powyższego omawiano sprawę pobierania opłat przez dozorców domowych za otwieranie bram w porze nocnej i ustalono, że lokatorzy obowiązani są płacić dozorcom domowym za każdorazowe otwieranie bramy do godziny 24 w wysokości 15 groszy i po godzinie 24 w wysokości 25 groszy.

—oOo—

Kurs spawania
ELEKTRYCZNEGO I ACETYLENOWEGO.

Towarzystwo kursów technicznych w Dąbrowie Górniczej, zatwierdzone przez Kuratorium Okręgu Szkolnego krakowskiego, urządza w okresie od dnia 15 bm. do 15 listopada br. w gmachach Państwowej Szkoły Górniczej czterotygodniowy kurs spawania elektrycznego i acetylenowego. Zajęcia na kursie trwać będą od godz. 16 do 18—19.

Opłata za całkowity kurs wynosi zł. 50. Po ukończeniu kursu otrzymają słuchacze odpowiednie świadectwa.

Zapisy przyjmuje oraz udziela dodatkowych informacji kancelaria kursów mieszcząca się w pawilonie III — Szkoły Górniczej i Hutniczej w Dąbrowie Górniczej — w godz. od 17 do 19.

Nie będzie konkurencji
DLA ZAPAŁEK.

Ukazały się na rynku od dawna zapowiadane „monopolowe" zapalniczki. — Szmuglowane dotychczas w dużej ilości zapalniczki zagraniczne, a sprzedawane na ulicach w cenie od 1 zł. 30 gr. miały być zastąpione przez wyrób krajowy doskonałej jakości po przystępnej cenie. I oto co się dzieje. Monopol zapałczany sprzedaje po 4 zł. (1 zł. stempel 3 zł. zapalniczka) tandetę nie mogocą się nawet porównać ze sprzedawanymi dotychczas najtańszymi zapalniczkami.

Wynikało by z tego, że albo monopol zapałczany grubo zarabia na tych zapalniczkach, albo też świadomie przez prohibicyjną cenę i jakość odstręczyć chce palaczy od kupowania zapalniczek na rzecz zapałek. Trudno przypuszczać aby Ministerstwo skarbu aprobowało tak krótkowzroczną politykę zapałczarzy.

—oOo—

Wagon dla młodzieży
W POCIĄGU KATOWICE — CZĘSTOCHOWA

Od kilku dni w pociągu szkolnym Katowice — Częstochowa wprowadzony został specjalny wagon dla młodzieży szkolnej, oddzielny przedział dla chłopców a oddzielny dla dziewcząt. Inowacja ta była pożądana od dawna i spotkała się z ogólnym uznaniem publiczności. Mimo to widzi się wiele młodzieży w innych wagonach, prawdopodobnie dlatego, że przedziałów szkolnych jest za mało.

Gdyby tak było istotnie, to należało by liczbę tych przedziałów zwiększyć. Oczywiście tylko w tym wypadku, jeżeli młodzież naprawdę z nich korzysta, a do innych wagonów wsiada jedynie z konieczności.

Nieszczęśliwy wypadek
WARSZAWIANINA W BĘDZINIE

Wczoraj około godz. 11 w południe w Będzinie u zbiegu ulic Kołłątaja i Sączewskiego liczni przechodnie byli świadkami wypadku, jaki się zdarzył na przystanku tramwajowym.

Na przystanku tym, jak wiadomo, tramwaj staje na żądanie.

Gdy jeden z pasażerów usiłował wejść do wozu, tramwaj ruszył, wskutek czego noga pasażera dostała się pod koła wagonu.

Jak się okazało, pechowym pasażerem był niejaki Kazimierz Marcinkowski z Warszawy, podobno majster budowy wysokich kominów.

Marcinkowski doznał zmiażdżenia prawej stopy, tak, że istnieje możliwość amputacji stopy.

Ofiarę wypadku przewieziono do szpitala.

—oOo—

× CHOROBY ZAKAŹNE. W ub. tygodniu zanotowano na terenie Sosnowca następujące przypadki zachorowań i zgonów na choroby zakaźne: płonica 25, błonica 1, odra 4, róża 2, gruźlica 7 (4 zgony), jaglica 2.

PROGRAM RADIOWY

KONCERT KIEPURY WE WTOREK

Koncert Jana Kiepury na Fundusz Obrony Narodowej odbędzie się nie dzisiaj — jak to zapowiadano, lecz we wtorek, dn. 5 bm. o godz. 20 w kinie „Roma“.

Zmiana ta następuje ze względu na zalecony przez lekarzy wypoczynek po zaziębieniu, jakiemu uległ artysta w czasie pobytu swego w Wiedniu.

„NAJPIĘKNIEJSZE PIEŚNI MONIUSZKI“

Na sezon zimowy przygotowuje Polskie Radio repertuar pieśniarski, na czoło którego wysuwa się cykl pt. „Najpiękniejsze pieśni Moniuszki“. Będą to, jak widać z samego tytułu najpiękniejsze pieśni tego wielkiego mistrza polskiej opery i pieśni, nadawane raz w miesiącu. Pierwsza z tych audycyj odbędzie się dnia 3 bm. o godz. 22, otworzy więc zarazem muzyczny sezon jesienno-zimowy Polskiego Radia. Siedem pieśni odśpiewa Aniela Szlemińska przy akompaniamencie prof. L. Ursteina. Słowo wstępne wygłosi Karol Stromenger.

ŚWIĘTA NARODOWE BUŁGARII I PORTUGALII

W tygodniu bieżącym przypadają święta narodowe: Bułgarii dnia 3 bm. i Portugalii 5 bm. Z okazji tej organizuje Polskie Radio dwa koncerty. Program obu koncertów obejmie twórczość kompozytorów danych krajów.

Koncert bułgarski w niedzielę dnia 3 bm. o godz. 16.05 zapowiada utwory Wladigerowa, Stojanowa, Cankowa i Dimitrowa; koncert portugalski — we wtorek o godz. 17.15 — kompozycje Luis de Freitras Branco, Luis Costy i innych.

Wykonawcami koncertu bułgarskiego będą: Jadwiga Hennert, Michał Zabejda-Sumicki oraz Stanisław Jarzębski; w koncercie portugalskim wystąpi śpiewaczka zagraniczna Gabriela de Rocha i pianistka Maryla Jonasówna

„ZEGAR PANA TOMASZA“

W bieżącym programie jesienno-zimowym ukażą się w dziale literackim audycje z cyklu „Kurant staroświecki“, utrzymane w dotychczasowej formie, jako obrazek z dawnego życia wydobyty z pamiętników, powieści itp. Na pierwszy ogień pójdzie dnia 5 bm. o godz. 19 „Zegar Pana Tomasza“ — audycja oparta na fragmentach nowel Michała Bałuckiego, opracowana do mikrofonu przez Krystynę Grzybowską. Audycja ta pozna słuchaczy z tragicznym życiem tego pisarza, którego znamy raczej jako autora wesołych komedii teatralnych.

NIEDZIELA 3 PAŹDZIERNIKA

6.15 „Surmy śląskie“. 6.30 Orkiestra wojskowa pod dyr. por. Kaz. Kanasia. 7.30 Chór chłopięcy z Chorzowa. 8.15 Gazetka rolnicza. 8.35 Koncert życzeń. 8.50 „Przygotowanie młodych rolników do zawodu“ pogadanka. 9.00 Transmisja nabożeństwa z kościoła św. Krzyża w Warszawie. 11.30 Reportaż z życia. 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.03 „Zygmunt August — ostatnim dziełem Stanisława Wyspiańskiego“ pogadanka. 12.15 Transmisja z sali „Roma“. Koncert z udziałem Jana Kiepury. 14.15 Muzyka z płyt. 14.45 Audycja dla wsi. 15.45 „Wychowanie fizyczne w życiu robotnika“ pogadanka. 15.55 „Co słychać na Śląsku“? 16.05 Koncert muzyki bułgarskiej z okazji święta narodowego Bułgarii. Wykonawcy: Jadwiga Hennert—śpiew, Michał Zabeyda-Sumicki—śpiew, Stanisław Jarzębski—skrzypce. 16.45 „Anielcia i życie“ powieść mówiona Heleny Bosuszewskiej. 17.00 Koncert rozrywkowy. Wykonawcy: Mała orkiestra P. R., Ola Obarska, Jan Ciżyński—piosenki, Jan Ławrusiewicz i Marian Orzechowski — wibrafony. 19.00 „Zegar Pana Tomasza“ kurant staroświecki osnuty na fragmentach nowel Michała Bałuckiego. 19.30 Trio rozgłośni katowickiej. 20.00 „Kapke śpiwómy a akpke rządzymy“ audycja pogodna w wykonaniu chóru K. P. W. z udziałem St. Ligonia — recytacje gwarowe. 20.30 Wiadomości sportowe. 20.40 Przegląd polityczny. 21.00 Wiadomości sportowe. 21.15 Wesoła audycja. 21.45 Rezerwa. 22.00 I audycja z cyklu „Najpiękniejsze pieśni Stanisława Moniuszki“. Wykonawcy: Aniela Szlemińska—śpiew, prof. Ludwik Urstein—akomp., Karol Stromenger — słowo wstępne. 22.25 Muzyka z płyt. 23.00 Pół godziny na Montmartrze (płyty).

Zapisz się na członka P. M. S.

To i owo

MARZENIE

Dyscyplina w oddziałach ochotniczych na służbie rządu walenckiego pozostawia, jak wiadomo, wiele do życzenia.

Jeden z oficerów, Francuz z pochodzenia, bawiąc na urlopie w Paryżu, oświadczył swym przyjaciołom:

— Gdy wrócę, poproszę, by mię zdegradowano. Wolę być prostym żołnierzem!

— Jakto? Dlaczego?

— Też chciałbym rozkazywać trochę!

TEMPORA MUTANDUR

W obecności słynnej niegdyś gwiazdy operetkowej rozmawiano o obyczajach wielkomiejskich.

— Muszę powiedzieć — odezwała się diva — że w ciągu ostatnich dwudziestu lat mężczyźni stali się porządniejsi...

I lekko rumieniąc się, dodała:

— Dawniej, podczas spaceru, nie mogłam opędzić się natrętom...

ROZCZAROWANIE

Mały Karolek jedzie tramwajem. Na przeciwko niego siedzi jakaś elegancka pani. W pewnym momencie dama wyjmuje puderniczkę, pudruje policzki i koniec nosa, i chowa puderniczkę do torebki.

— I to wszystko? — dziwi się malec. — żeby pani widziała, jak mamusia pudruje moją małą siostrzyczkę, to zupełnie co innego!

Krwawa bójka na Dębowej Górze
Dwóch pobitych przewieziono do szpitala

Onegdaj ulica Niwecka na Dębowej Górze w Sosnowcu była terenem krwawej bójki

w której brało udział około 10 osób

Na pobojowisku zostało dwóch uczestników bójki: Wojciech Pyrdek i Józef Szczepanik.

Pyrdek został

zraniony siekierą w głowę oraz postradał oko,

Szczepanik zaś został zraniony również w głowę nożem; kilku uczestników bójki odniosło lżejsze rany.

Bójka powstała na tle porachunków osobistych.

Inicjatorami bójki byli bracia: Stanisław i Stefan Głuszczyńscy, bracia: Bolesław i Franciszek Szczerbowie oraz Marian Skulich.

Całe towarzystwo to. po libacji w mieszkaniu Szczerbów udało się do mieszkania Pyrdka (Niwecka 12) i tam wywołała awanturę a następnie bójkę.

Krwawą bijatykę zlikwidowała policja. Pyrdek i Szczepanik przewiezieni zostali do szpitala, przy czym

stan ich jest groźny.

Policja prowadzi dochodzenie.

Pryszcze na twarzy zawiercianki
„prawdziwie paryskiego mydła“

Do pani G. Fir... w Zawierciu zgłosił się agent, który zachwalając i reklamując

„prawdziwe paryskie“ mydła

w różnych gatunkach, kolorach i odmianach na cerę, perfumy, olejki odmładzające, lakiery do paznokci, pudry i inne niezbędne pięknej pani utensylia kosmetyczne, namówił p. Fir... do zakupu „nadzwyczajnego“ mydełka za które p. Fir... zapłaciła 1.75 zł.

I może skończyłoby się na tym, gdyby nie piękna wymowa agenta, który przed panią Fir... roztaczał obrazy jej pięknej twarzy, gdy będzie używała zawsze i wyłącznie tylko mydła „prawdziwie paryskiego“, które on sprzedaje. A przecież teraz jest okazja, bo on zaraz Zawiercie opuszcza. Ulegając czarowi wymowy i pięknych zachwalających słówek pan Fir...

kupiła jeszcze 2 „mydła paryskie“ i warszawski róż do warg.

Jakież rozczarowanie, a zarazem oburzenie było pani Fir... gdy po użyciu „prawdziwego paryskiego“ mydła

ukazały się na twarzy czerwone pryszcze

Podobno pani Fir... po całych dniach stoi przy oknie, wypatrując wymownego agenta od kosmetyków, aby się z nim „rozmówić“, bo to i trzy mydła i warszawski róż do warg,

a najważniejsze to te czerwone pryszcze na twarzy.

Ha! trudno. Naiwnych jeszcze nie brak, podobno nie trzeba ich siać.

SPORT

MISTRZOSTWA TENISOWE JUNIORÓW

Na kortach tenisowych Unii w Sosnowcu rozpoczęły się wczoraj mistrzostwa tenisowe Zagłębia juniorów do lat 18.

W dniu dzisiejszym o godz. 9 rano odbędą się finały.

Gry ze względu na wyrównany poziom zawodników zapowiadają się b. ciekawie.

SOKÓŁ (POZNAŃ) — HEROS (BERLIN) 10:6

W Gnieźnie odbył się onegdaj międzynarodowy mecz bokserski między poznańskim Sokołem i drużynowym mistrzem Rzeszy BC Herosem z Berlina.

Zasłużone zwycięstwo odniósł Sokół 10:6.

W ramach tego meczu, **Majchrzycki obchodził swą 200 walkę, Danhowski 100,, Pela 75, Janowczyk 50 i Czerwiński 50.**

Jubilatom kierownictwo klubu wręczyło kwiaty i cenne upominki.

WYŚCIG DO GRANICY NIEMIECKIEJ

Doroczny wyścig kolarski Pułtusk — Chorzele — Pułtusk (176 km) do granicy niemieckiej, wygrał Zizoń (Ursus) 5:37:40 przed Mańkowskim (Orkan), Gołąbem (Ursus), Moczulskim (Polonia), Starzyńskim (Syrena) i Komornickim (Ursus).

ŻYWCEM SIĘ UGOTOWAŁA

W majętności Szczuczyn pod Szamotułami wydarzył się straszliwy wypadek, który zakończył się śmiercią 20-letniej robotnicy Pelagii Turkówny. Do obory przywieziono z gorzelni kocioł wywaru, przeznaczonego na paszę dla bydła. Turkówna zajęta była wraz z swym ojcem wlewaniem wywaru do murowanego zbiornika. Po wypróżnieniu kotła dziewczyna usiłowała przejść po zbiorniku, lecz potknęła się nad otworem i spadła na dno zbiornika. Zbiornik głębokości 1 metra był napełniony zaledwie do połowy, lecz mimo to skutki upadku były straszne, gdyż nieszczęśliwa dziewczyna zanurzyła się w wywarze, odnosząc dotkliwe oparzenia całego ciała. Wszelkie zabiegi, by ją utrzymać przy życiu, były daremne i dziewczyna zmarła tego samego dnia około północy.

KRONIKA ZAWIERCIA

Budujmy szkoły!

Komitet „Tygodnia szkoły powszechnej w Zawierciu, zwraca się do społeczeństwa z następującym apelem:

„Nie ma w kraju matki ani ojca, którzyby nie chcieli uczyć swego dziecka; nie ma już w kraju dziecka, któreby nie chciało chodzić do szkoły. I nie ma już w kraju dobrego obywatela, którzyby nie zrozumiał, że największym naszym wrogiem jest analfabeta. Mamy natomiast rok rocznie rzesze dzieci, oczekujące na próżno miejsca w szkole, gdyż mamy wciąż jeszcze za mało szkół. Wiek w którym żyjemy nauczył już nas zrozumiale wspólnego wysiłku, wiemy więc że z drobnych ofiar powstają wielkie dzieła, niech więc z groszowych ofiar powstaną nowe szkoły.

Rozpoczynający się dziś IV Tydzień szkoły powszechnej niech znajdzie gorące poparcie całego społeczeństwa zawierciańskiego, a czyny nasze niech będą wykładnikiem słów marszałka Rydza - Śmigłego. Cele, które swej pracy postawiło Towarzystwo popierania budowy szkół powszechnych, muszą pobudzić do ofiarności i współdziałania każdego Polaka pragnącego, by naród polski był wielkim narodem.

Komitet Tygodnia szkoły powszechnej w Zawierciu zwraca się do miejscowego społeczeństwa, by w tygodniu szkoły powszechnej nie odmawiali ofiar na tak pożyteczny i szlachetny cel, by każde okno udekorowane było nalepkami.

Nalepki te sprzedawane są przez dziatwę szkolną.

Przed wyborami
NOWYCH ŁAWNIKÓW

Jak się dowiadujemy wkrótce opuszcza Zawiercie: sekretarz Wydziału powiatowego p. mgr. Stanisław Malanowicz, który przechodzi do jednego z Ministerstw i p. Leon Konopka, który wyjeżdża do Częstochowy. Ponieważ obaj są ławnikami zarządu miejskiego w Zawierciu, przeto Rada miejska już wkrótce zacznie się biedzić nad wyborem nowych ławników.

Jak nas informują, kandydatów na opróżnione 2 fotele jest wielu, wiec „blok gospodarczy odbudowy miasta“ z ramienia którego jest ławnikiem p. mgr Malanowicz i radni PPS z którego rekrutuje się ławnik Konopka będą miały twardy orzech do zgryzienia.

Uruchomienie wielk. pieca
W FABRYCE HULCZYŃSKIEGO.

Wczoraj odbyło się uroczyste poświęcenie i zapalenie wielkiego pieca w fabryce Hulczyńskiego w Zawierciu, który był nieczynny od szeregu lat. Uroczystości te odbyły się w obecności miejscowych władz, dyrekcji fabryki i robotników. Po poświęceniu pieca i zapaleniu go, oraz wygłoszeniu okolicznościowych przemówień, dyrekcja fabryki podejmowała zaproszonych gości w swym kasynie.

Spodziewać się należy, że po uruchomieniu wielkiego pieca dyrekcja fabryki przystąpi do zatrudniania byłych robotników.

× **POSTRZELONY PODCZAS KRADZIEŻY WĘGLA.** Onegdaj podczas kradzieży węgla z pociągu straż kolejowa postrzeliła niejakiego Romana Bieganowskiego. Postrzelonego odwieziono do szpitala w Zawierciu. Policja prowadzi dochodzenie.

× **ZEBRANIE INFORMACYJNE KUPCÓW.** Dziś o godz. 3 po poł. w lokalu gimnazjum kupieckiego w Zawierciu, odbędzie się informacyjne zebranie Stowarzyszenia kupców polskich pow. Zawierciańskiego. Sprawy ważne.

× **WIEC ROBOTNIKÓW PRZEMYSŁU WŁÓKIENNICZEGO.** Dzisiaj, w niedzielę staraniem Związku zawodowego robotników i robotnic przemysłu włókienniczego oddział w Zawierciu, odbędzie się zgromadzenie wszystkich robotników i robotnic o godz. 10 rano w sali Domu ludowego TAZ. Przemawiał będzie generalny sekretarz Związku włókienniczego z Łodzi p. A. Walczak.

KRONIKA OLKUSZA

Tydzień szkoły
W OLKUSZU

Z okazji „Tygodnia szkoły“, który rozpoczął się wczoraj, Komitet miejski w skład którego weszli pp.: W. Wilczyński, J. Machnicka, J. Połotyńska, Królikowska, ks. Sobieraj i prof. Michalski i Nocoń, ustalił program obchodu jak następuje: dzisiaj o godz. 9 nabożeństwo w kościele parafialnym; pochód propagandowy dziatwy szkół powsz. z delegacjami szkół średnich. W dn. 5 i 10 bm. odczyty przed mikrofonem miejskim p. p. p. Królikowskiej i ks. Sobieraja i popisy chórów szkolnych.

Poza tym w ciągu „Tygodnia“ odczyty wychowawców wszystkich szkół i klas, sprzedaż znaczka, nalepek i t.d.

Zapisy na członków TPBPSP codziennie od godz. 16—18 w kancelarii szkoły powsz. nr. 1.

Konferencja
PRACOWNIKÓW UMYSŁOWYCH

Onegdaj odbyła się w Olkuszu wspólna konferencja zarządów oddziałów P. Z.Z.P.P. i H. w Olkuszu i Kluczach, na której przewodniczył prezes głównego zarządu, p. Grunwald.

Na konferencji omówiona została ogólna sytuacja pracowników umysłowych na terenie olkuskim, przy czym ustalono wytyczne w kierunku poprawy bytu pracowników umysłowych.

W szczególności postanowiono żywo zainteresować się losem pracowników umysłowych papierni „Klucze“.

W sprawie tej interweniowano już u głównego inspektora pracy.

„ORZEŁ“: Dziewczę z Budapesztu.

× **FUNKCJONARIUSZE POLICJI NA LOPP.** Z okazji imienin komendanta powiat. kom. Pohoskiego, funkcjonariusze p. p. pow. Olkuskiego złożyli na ręce prezesa obwodu LOPP wicestarosty Staśko, zł. 50 na cele LOPP.

× **KURS KUPIECKI.** W dniu 10 i 17 bm. odbędzie się w Olkuszu kurs kupiecki organizowany przez oddział Stowarzyszenia kupców polskich w Olkuszu. Wykładowcami na tym kursie będą delegowani przez Centralę Stowarzyszenia kupców polskich w Warszawie pp. mec. L. Grabowski, Cwikiel i Jabłowski. Wzywa się wszystkich kupców do licznego zapisywania się na kurs. Uczestnicy, którzy wysłuchają wszystkich wykładów otrzymają specjalne zaświadczenia o wysłuchaniu kursu. Na kurs mogą się zapisywać również i rzemieślnicy chrześcijanie. Bliższych informacji udziela każdodziennie, jak również przyjmuje zapisy na kurs p. Fr. Czernecki prezes Stow. kupców polskich Oddział w Olkuszu ul. 3 Maja w Hurtowni Stow. kupców i rzem. polskich w Olkuszu.

Z CAŁEJ POLSKI

ZORZA POLARNA NA WILEŃSZCZYŹNIE I NAD MORZEM

W ub. środę wieczorem zaobserwowano na Wileńszczyźnie zorzę polarną o nienotowanym dotychczas natężeniu. Na północnej części nieba ukazały się olbrzymie słupy świetlne, sięgające skiepienia niebieskiego. Zorza mieniła się różnymi kolorami, począwszy od jasno seledynowego do jaskrawo-czerwonego, przypominając do złudzenia łunę pożaru. Pasy świetlne zmieniały co chwila natężenie, układając się w pionowe smugi. Zorzę polarną na Wileńszczyźnie obserwowano już kilkakrotnie w ostatnich latach, lecz nigdy nie była ona tak silna. Zjawisko wystąpiło najsilniej między godz. 9 a 10 wiecz.

Również onegdajszej nocy ukazała się zorza polarna nad polskim morzem. Na niebie pojawiły się wstęgi silnego światła czerwonego z pasmem zielonkawym. Piękne zjawisko trwało około godziny, po czym stopniowo zaczęło znikać.

BRATNIE POMOCE W WARSZAWIE ŻĄDAJĄ ODDZIELNYCH MIEJSC DLA POLAKÓW I ŻYDÓW

Jak donosi jedno z pism warszawskich — Bratnie Pomoce wyższych uczelni warszawskich zwróciły się do swych rektorów z memoriałami o wydanie poleceń, wprowadzających oddzielne miejsca dla studentów Polaków i żydów w salach wykładowych i seminariach.

MALOWANIE CHODNIKÓW I PŁOTÓW HASŁAMI POLITYCZNYMI

Chodniki w Zakopanem zostały w porze nocnej zamalowane napisami: „PPS — to wojsko żydowskie“, „Żydzi — to komuniści“. W związku z tym zatrzymano dwóch członków Stronnictwa Narodowego, Osmana i Bajaka.

Na parkanach i murach w Przedburzu pojawiły się napisy: „Żyd — to twój wróg“, „Kto popiera żydów — jest zdrajcą ojczyzny“

DROBNE OGŁOSZENIA

POSADY i PRACE

POTRZEBNA
rutynowana buchalterka na godziny. Wiadomość K. Z. Dąbrowa. 4228

SZPITAL
św. Łazarza w Będzinie ul. Kościuszki 68 poszukuje pomocnicy kucharki, samotnej. Wiek od 25 do 30 lat. Zgłaszać się ze świadectwami od godz. 13 do 15. 4179

POTRZEBNA
panna z praktyką biurową, znajomością księgowania, biegłe pisanie na maszynie, do mniejszego zakładu przemysłowego w Sosnowcu. Oferty wraz z fotografią należy kierować p. a. „Kurier Zachodni" pod „B. W. S.", nie później jak do 10 bm. 4264

POTRZEBNA
na stałe inteligentna osoba znająca się na kuchni do zajęcia się domem. Dąbrowa, Kołłątaja 3 m. 1.

PRZYJMĘ PRACĘ
biurową. Znam stenografię, piszę na maszynach. Wykształcenie średnie handlowe. Katoliczka, lat 23. Zgłoszenia proszę kierować: „Kurier Zachodni", Dąbrowa Górnicza „Pracowitość".

Różne

WYBIELA
usuwa piegi, udelikatnia cerę krem „ORLANDO". 4006

Zakład pieczątkarski Lucjan Stybliński
Sosnowiec, 1-go Maja 26 i ul. Małachowskiego 9, telefon 618.82 — wykonuje pieczątki, szyldy emaliowane i t. p.

KARALUCHY
i wszelkie inne robactwo tępi radykalnie proszek „MORANT" 4007

Lekarz-dentysta
Osiedliła się w Dąbrowie Górn., ul. Sobieskiego 23, dom pana Kozłowskiego. M. Libkowska, Lekarz-dentysta. 4197

PANI!
dbająca o wygląd swej linii — pasy biustonosze nosi tylko z chrześcijańskiej pracowni „Nina", Sosnowiec, Wawel 12 Willa. Robota solidna. Ceny konkurencyjne. 4192

ODCISKI
i zgrubienia skóry radykalnie usuwa płyn „RADIOL". 4004

ROZJAŚNIA
i przepiękny blond kolor włosom nadaje esencja rumiankowa — „ORION" 4005

B. Felczer
Szpitala św. Łazarza w Warszawie — H. Rudziński przyjmuje w godzinach od 18 — 20. Dąbrowa Górnicza, ul. Kościuszki 2.

PRACOWNIA
kołder przyjmuje zamówienia z własnych i powierzonych materiałów oraz stare kołdry przerabia. Sosnowiec — 3 Maja 5, w podwórzu. Maria Grudniewiczowa. 3536

ONDULACJĘ
trwałą wykonuje solidnie. Pytlik, Pogoń, ul. Sucha 24. 4138

ZAKŁAD
rzeźbiarsko - kamieniarski i żelbetonowy Jan Mitela, Sosnowiec, Rudna 17, tel. 626-25. Wykonuje: pomniki, grobowce, figury z piaskowca, marmuru i granitu oraz roboty budowlane. Ceny niskie, na dogodnych warunkach płatności.

Spółdzielnia Kredytowa Zagłębia Dąbrowskiego z ogr. odp. w Sosnowcu ul. Piłsudskiego Nr. 14 3820

BANK przyjmuje wszelkiego rodzaju WKŁADY na rachunki czekowe, lokaty terminowe oraz książeczki oszczędnościowe, dając NAJWYŻSZE OPROCENTOWANIE. Udziela kredytów krótkoterminowych oraz rzemieślniczych ulgowych. Załatwia inkaso weksli i dokumentów za minimalną opłatą.

PIERWSZORZĘDNA
pracownia sukien, okryć damskich i dziecinnych — Władysławy Łobodzińskiej wykonuje wszelkie zamówienia wchodzące w zakres krawiectwa damskiego Sosnowiec, Kołłątaja 1 b. II p. Ceny konkurencyjne. Wykonanie solidne. 4249

SŁUŻĄCE
bufetowe, kelnerki polecamy. Różne mieszkania do wynajęcia. Sosnowiec, Biuro Zleceń „ORZ" 3 Maja 1. 4255

KIEROWNICTWO
Kursów Gimnazjalnych przy Szkole Muzycznej ul. Dęblińska 11 zawiadamia, że wpisy do wszystkich klas zostaną bezapelacyjnie zamknięte z dn. 6 bm., tel. 626-49. 4242

WYKONUJE
artystyczne projekty wszelkich haftów, kilimów, tkanin, kostiumów. Robi kwiaty z materiału, roboty trykotarskie, przyjmuje do nauki — dypl. malar. tekstylka. Sosnowiec, Pszenna 12, parter. 4244

ZA OTRZYMANIE
stałej posady biurowej, miejscowość względna złożę 500 zł. Wiadomość Sosnowiec — pod „Maturzysta". 4236

PRACOWNIA
Sukien i Okryć Damskich „Julia" przyjmuje wszelką krawieczczyznę, oraz przeróbki palt zimowych. Sosnowiec, Sobieskiego 60. 4265

PLANY,
kosztorysy, kierownictwo robót budowlanych wykonuje rządowo uprawniony budowniczy **Ludwik KAMIŃSKI** Będzin, Sobieskiego 15.

FORTEPIANY
pianina naprawia, stroi Centauz, Mariacka 9, tel. 620-73, Sosnowiec. 4269

DNIA 10 PAŹDZIERNIKA (niedziela) godzina 3 po południu odbędzie się w sali po Banku Zagłębia, Sosnowiec, Małachowskiego 9 zebranie informacyjne, na które zaprasza wkładców Spółdzielczego Banku Zagłębia Komisja Wkładców.

KOEDUKACYJNE
KURSY HANDLOWE M. KOŁACZKOWSKIEGO
w Będzinie, ul. Sączewskiego 25
przyjmują zapisy na kurs
BUCHALTERII PRZEBITKOWEJ
Opłata za cały kurs zł 30
STENOGRAFII
oraz na kurs 4251
PISANIA I LICZENIA na MASZYNACH
Opłata za cały kurs zł. 30 w 3 ratach po 10 zł.

NAJWIĘKSZY 4075
CHRZEŚCIJAŃSKI
SKŁAD SUKNA
Edwarda ROSIŃSKIEGO
Sosnowiec, ulica Warszawska 2.
(vis a vis kościoła kol.) Telefon Nr. 6.26.06
Posiada stale na składzie wielki wybór materiałów na kostiumy, płaszcze letnie i sukna bilardowe.
Obsługa solidna. 4075 Ceny niskie.

KINO „EDEN"

Dziś! Prawdziwe, tajemnicze oblicze Wschodu

film oparty na tle słynnej powieści Pearl S. Buck

Początek o godzinie 2

Film wyświetlany będzie tylko na seansy.

Zakład artystyczno-rzeźbiarski i kamieniarski JANA ZAGÓRSKIEGO,
SOSNOWIEC, UL. ALEJA 8, TEL. 62-248
WYKONYWA:
pomniki, grobowce i wszelkie roboty budowlane z piaskowca, marmuru i granitu oraz sztucznych kamieni, roboty betonowe i mozajkowe t. j. schody, słupy ogrodzeniowe, dreny studzienne, płyty trotuarowe, postumenty, murowanie grobów i t. p.
Wykonanie solidne i dogodne warunki płatności

„Z"

Przez stosowanie specjalnej sody do prania, bielenia i zmiękczenia wody Alboril „Z" wykorzystuje się w 100% działanie wszelkich mydeł i środków do prania. Alboril „Z" stanowi więc poważne oszczędności w gospodarstwie domowym.

DROBNE OGŁOSZENIA

KUPNO i SPRZEDAŻ

MUNDURKI
hufca szkolnego P. W., komplety gimnastyczne, siatkówki, koszykówki, poleca
„STADION"
Sosnowiec, 3-go Maja 29. 4209

MEBLE
stołowe, gabinety, sypialnie, sztuki pojedyńcze gotowe i na zamówienie. Nowoczesne otomany, tapczany przeróbki. Na dogodnych warunkach poleca — Chrześcijańska Wytwórnia
P. TOMCZYK
Sosnowiec, Nowopogońska 19. Tel. 630-56. — Przyjmuje pożyczki i obligacje państw. 2482

Place
przy ul. Piłsudskiego do sprzedania. Sosnowiec Piłsudskiego 31 m. 6. 4256

Lakiery
nowoczesne jak „Nobilor" nitropolitura, płyn do polerowania i t. p. pokost, pendzle, mydła poleca: Fr. Pietranek, Sosnowiec, Mościckiego 15. (vis-a-vis) Kościoła, Telefon 630-70.

Szkółki Rogoźnickie Towarzystwa Górniczo-Przemysłowego „Saturn"
mają tanio do zbycia większą ilość drzew i krzewów owocowych i ozdobnych. Cenniki wysyła się na żądanie. Adres dla listów: Sosnowiec, Tow. Górn. Przem. „Saturn", Szkółki Rogoźnickie. 4180

Wytwórnia
MEBLI GIĘTYCH
Piotr Nowak
Będzin, ul. Gzichowska 22, telefon 71057 poleca fotele, półfoteliki, krzesła wiedeńskie różnych fasonów oraz stoliki, kwietniki wieszaki, etażerki i t.p. 3956

Tapczany
otomany nowoczesne, ...ele leniwce, klubowe materace, kozetki, przeróbki, ceny niskie, warunki dogodne Zakład Tapicerski Tomczyk — Sosnowiec, 1 Maja 14, tel. 63105. 3784

z PLACE
50 i 45 prętów przy ul. Francuskiej do sprzedania. Cena przystępna. Milowice, Słoneczna 13. Łakomik. 4165

TANIO
do sprzedania 2 place blisko stacji. Zawiercie Wronia 20 4149

COCKER - SPANIELKĘ 8 miesięczną biało-bronzową piękną sprzedam. Tel. 68-324. 9—11

TROCINY
i drzewo opałowe poleca Tartak w Sosnowcu ul. Dziewicza 18, telef 626-15. 4254

PIANINO
krzyżowe, dobre okazyjnie sprzedam Sosnowiec, Mierosławskiego 1. Dozorca wskaże. 4255

PIANINO
i fortepian okazyjnie sprzedam. Będzin, Kołłątaja 30, Borenblatt.

MASZYNA
Singera krawiecka bębenkowa dobra, sprzedam tanio. Modrzejów, Henryka 12. 4237

PLAC
1910 m. kw. przy Królewskiej, frontu południowego 36.83, podzielone na trzy działki wraz z planami na domy czynszowe trzy piętra zatwierdzone, sprzedam tanio — gospodarz Moniuszki 14. 4240

PLAC
przy ul. Wileńskiej do sprzedania .Obszar 170 prętów, w dogodnym położeniu, dwufrontowy, nadaje się pod budowę. Wiadomość: Sosnowiec-Pogoń, Czeladzka 1. 4230

RESTAURACJĘ
dobrze prosperującą sprzedam tanio, wyjeżdżając. Czeladź, Bytomska 51.

MAGIEL
ręczną nową sprzedam Potrzebującym gospodarz wynajmie mieszkanie. Sosnowiec, Rudna 34. 4267

LOKALE

DO WYNAJĘCIA
od 1 listopada 5-cio pokojowe mieszkanie — wszelkie wygody — centralne ogrzewanie — Ostrogórska 16 A. 3903

POKÓJ
umeblowany z wygodami do wynajęcia. — Wiadomość: Teatralna 1, skład wódek. 4229

ODNAJMĘ
pokój na gabinet kosmetyczny, dentystyczny itp. z urządzoną poczekalnią. Kołłątaja 1b II p. 4250

DO WYNAJĘCIA
4 albo 5 pokoi z kuchnią, wszelkimi wygodami od 1 listopada. — Wiadomość: Piłsudskiego 46. I p. 4193

z POKOJE
z kuchnią z wygodami, potrzebne od 15 bm. — Zgłoszenia z podaniem ceny do Administracji K. Z. pod „C". 4094

3 POKOJE
z kuchnią, wygody, do wynajęcia. Aleja Mireckiego 12. I na Sienkiewicza 8 3 pokoje z kuchnią z wygodami od 1 listopada. 4055

TRZY POKOJE
i kuchnia z wygodami do wynajęcia. Będzin, Sobieskiego 15.

2 POKOJE
kuchnia i sklep do wynajęcia. Czeladzka 2. Gospodarz w miejscu — przy przystanku tramwajowym. 4219

POSZUKUJE
3 — 4 pokoi z wygodami. Zgłoszenia Poznański Magazyn Odzieży Michał Malewski, Sosnowiec, 3-go Maja 23.

POKÓJ
przy rodzinie do wynajęcia od zaraz. Sosnowiec, 3 Maja 3 — b. m. 5. 4269

POKÓJ
umeblowany przy rodzinie do wynajęcia. Sosnowiec, Dęblińska 7 m. 8. 4224

WYNAJMĘ
sklep 2 pokoje z kuchnią. Wiadomość na miejscu. Floriańska 6. 4218

DO WYNAJĘCIA
2 i 3 pokoje z kuchnią wygodami. Sosnowiec, Piłsudskiego 48.

2 POKOIKI
z kuchnią do wynajęcia zaraz. Sosnowiec, Piłsudskiego 64, II p. m. 9. 4234

TRZYPOKOJOWE
mieszkanie, z wygodami, do wynajęcia w nowym domu Reymonta 28. Do oglądania od godz. 15. 4220

SKLEP
rzeźniczy z urządzeniem i warsztat do wynajęcia. Wiadomość — Wawel Nr. 10. 4238

SZEŚCIOPOKOJOWY
lokal do wynajęcia — Zgłoszenia listowne: Krzepice Dankowice — Rudolfowa. 4241

DWA POKOJE
z kuchnią do wynajęcia. Sosnowiec, Rybna 9. 4243

MAGAZYN
murowany 6x6x3 m. nadający się na skład mąki lub inny towar, oraz mieszkanie i chlew wynajmę. Zgłoszenia Mała Dąbrówka, Piłsudskiego 18. 4248

GARAŻ
do wynajęcia Sosnowiec Piłsudskiego 25 (kościarnia). 4253

BACZNOŚĆ P.T. KUPCY

Umiejętne stosowanie światła elektrycznego w reklamie kupieckiej odgrywa doniosłą rolę i decyduje o powodzeniu w handlu.

Celem zapoznania jaknajszerszych warstw kupiectwa z najnowszymi zdobyczami techniki świetlnej

w czwartek dnia 7 b.m. o godzinie 20 odbędzie się

ODCZYT p. t.:

„Racjonalne oświetlenie wystaw i wnętrz sklepowych"
w Sali Stowarzyszenia Techników w Sosnowcu przy ul. 3 Maja 25,

na który wszystkich zainteresowanych uprzejmie zapraszamy.

ELEKTROWNIA OKRĘGOWA W ZAGŁĘBIU DĄBROWSKIM S. A.

DO WYNAJĘCIA
w nowym domu lokale dwupokojowe z wszelkimi wygodami, Orla 5, tel. 61281.

PRZYJMĘ
ucznia lub pana na mieszkanie, ul. Dębowa 1 b. Maria Król. 4262

POKÓJ
umeblowany, duży, oddzielne wejście I p. do wynajęcia. Będzin, Małobądzka 107-a.

MIESZKANIA
3 pokojowe, 2 pokojowe i pojedyncze — dla inteligencji — wygody łazienki. Prosta 12 Stary Sosnowiec. 4246

KONCESJONOWANE
kursy kroju, szycia i modelowania M. Nowakówny, Sosnowiec, — Bracka 2. Absolwentki otrzymują świadectwa prawne. 4259

3 POKOJE
z kuchnią do wynajęcia parter. Aleja 11. 4247

Poszukuje się
lokalu 4 pokojowego
Z KUCHNIĄ NA PARTERZE
możliwie w domu samoistnym w dzielnicach Sosnowca, poza śródmieściem.
Zgłoszenia przyjmuje Wydział Opieki Społecznej Zarządu Miejskiego w Sosnowcu. 4235

Nauka i Wychowanie

ANGIELSKIEGO
naucza b. nauczycielka The School of Languages. Zgłoszenia Sosnowiec, gen. Bema 4, tel. 626.49 Ada Pichlowa. 3928

FRANCUZKA
Paryżanka udziela lekcji konwersacji i korepetycji ul. Mościckiego 19 m. 11 (parter). Sosnowiec. 4266

DO KOMPLETU
kurs II klasy szkoły powszechnej potrzebna dziewczynka. Konwersacja niemiecka, gimnastyka. Telefon 62-980 Sosnowiec.

KROJU
wyuczam metodą uproszczoną, tylko panie umiejące szyć. Królewska 3 m. 6, parter. 4257

KONCESJONOWANE
kursy kroju, szycia Zaborowskiej przyjmują zapisy Sosnowiec, Piłsudskiego 18. 4245

UZDROWISKA

BYSTRA ŚL.
pensjonat leczniczy Dra Szarewskiego. Przepiękne położenie. Kuchnia wykwintna. Prospekty na żądanie. 3832

ZGUBIONE DOKUMENTY

ZGINĘŁA
książka meldunkowa z ul. Dańdowskiej 38 d. Proszę zwrócić takową za wynagrodzeniem do Administracji lub gospodarzowi. 4239

REKLAMA JEST DŹWIGNIĄ HANDLU!

Zwiedzajcie wystawę radiową
w nowootwartym salonie pokazowym
f. **„OPTOFOT"**
SOSNOWIEC, 3-GO MAJA 11 — TEL. 61994
Pokaz i demonstracje bezpłatnie. 4223

KINO „EDEN"
DZIŚ Prawdziwe tajemnicze oblicze Wschodu
ZIEMIA BŁOGOSŁAWIONA
film oparty na tle słynnej powieści Pearl S. Buck
W rol. gł. **Paul MUNI i Luise REINER**
Początek seansów:
I o godz. 16.30, II o 19 i III o godz. 21.30
Film wyświetlany będzie tylko na seansy.

KINO ZAGŁĘBIE

DZIŚ OSTATNI DZIEŃ! Arcydzieło filmowe, które podziwiają wszystkie stolice świata
„WŁADCA"
Film ten powinni zobaczyć wszyscy mieszkańcy Zagłębia porusza bowiem problem pracy i kapitalizmu
W rol. gł. największy tragik świata **EMIL JANNINGS**
Początek seansu o godz. **15.30**

KINO-TEATR „PATRIA"
L. Marcinkowski i S-ka w Sosnowcu
dawn. Kino Palace

DZIŚ! DZIŚ!
ZNACHOR
wg. świetnej powieści **Tadeusza Dołęgi-Mostowicza**
Scenarjusz **Anatola Sterna.**
W roli tytułowej: **JUNOSZA-STĘPOWSKI** Pozostała obsada: **Barszczewska, Zacharewicz, Ćwiklińska, Węgrzyn i inni**

SOSNOWIEC — Redakcja: Piłsudskiego nr. 4 Tel. 61064. Skrytka pocztowa 62.
Administracja: Piłsudskiego 4. Tel. 61073
Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 11 — 1 i od 6 — 7.
Rekopisów redakcja nie zwraca.

Ogłoszenia: Wiersz milimetrowy jednołamowy: na I-ej stronie, względnie przed tekstem 1 zł.; w tekście 60 gr.; za tekstem 45 gr. Ogłoszenia drobne do 20 wyrazów 10 gr. za wyraz, ogłoszenia drobne zawierające ponad 20 wyrazów 20 gr. za każdy wyraz. Szerokość szpalt 70 mm: w niedzielę i święta 25% drożej. Układ tabelaryczny 25% drożej. Numery dowodowe płatne. Za terminowy druk oraz przestrzeganie miejsca Administracja nie odpowiada.

SERYJNE DROBNE OGŁOSZENIA.
Po 10 wyrazów w każdem kosztują:
30 drobnych ogł. 20 zł.
20 drobnych ogł. 13.00 zł.
10 drobnych ogł. 7.00 zł.
5 drobnych ogł. 4.00 zł.
Za każdy wyraz dodatkowy dopłaca się po 5 g.

Oddziały „Kurjera Zachodniego": BĘDZIN, Małachowskiego 7, tel. 7.13.91. — DĄBROWA, Krótka 13. — GRODZIEC, Kiosk p. Łacińskiego — KIELCE, Sienkiewicza 43 ŁAZY, Władysław Jaworski. — OLKUSZ, Rynek, kiosk p. Kordaszewskiego. — STRZEMIESZYCE, księgarnia W. Ragińskiej. — ZAWIERCIE, 3-go Maja 29. — ZĄBKOWICE, kiosk p. Krupy. — ŻARKI, Fr. Cacoń. — MYSZKÓW, kiosk St. Jaworskiego. — PILICA rynek, Jaworski. — CZELADŹ, Wieczorkowa, Staszica 27, KAZIMIERZ — PORĄBKA, ul. Miejska 13, Leon Mączka.

REDAKTOR NACZ. STEFAN ARNOLD. — — DRUK „KURJERA ZACHODNIEGO" W SOSNOWCU, PIŁSUDSKIEGO 4. — REDAKTOR ODP. HENRYK STRYJEWSKI.